ΑΡΧΕΣ, ΣΤΟΧΟΙ, ΘΕΣΕΙΣ

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΛΟΓΟΥ ΚΑΙ ΔΡΑΣΗΣ

ΑΠΡΙΛΗΣ 2007

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΑΝΑΡΧΙΚΩΝ ΚΟΣΜΟΣ

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΑΝΑΡΧΙΚΩΝ ΚΟΣΜΟΣ*

ΑΡΧΕΣ -ΣΤΟΧΟΙ- ΘΕΣΕΙΣ

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

Η παρούσα μπροσούρα θέλουμε να αποτελέσει (κύρια για μας) ένα εύχρηστο ιδεολογικό εγχειρίδιο λόγου και δράσης, που συνεχώς θα εμπλουτίζεται.

Ως εκ τούτου είμαστε αναγκασμένοι να συμπυκνώσουμε έννοιες και να συνοψίσουμε την ανάλυσή μας. Έτσι μιλάμε περισσότερο με «κοινότυπες» διαπιστώσεις και συμπεράσματα, παρά με μια νεωτεριστική «αποκαλυπτική» προσέγγιση της πραγματικότητας.

Δεν αποτελεί προγραμματική διακύρηξη,(κάτι τέτοιο απαιτεί διαδικασίες με όρους κινήματος και ξεφεύγει από τα στενά πλαίσια μιας συλλογικότητας)αλλά αξιακή και εννοιολογική τοποθέτηση απέναντι στον πόλεμο ιδεών που εξαπολύουν οι επικυρίαρχοι.

Η διαστρέβλωση τον εννοιών και του λόγου είναι μια πολύ παλιά τακτική των διανοούμενων απολογητών των κυρίαρχων τάξεων για να θολώνουν τα νερά και να προκαλούν σύγχυση στους κυριαρχούμενους. Γίνεται, λοιπόν αναγκαίο να επανεισάγουμε στον καθημερινό μας λόγο τον επαναστατικό ρομαντισμό. Να «αποκαθάρουμε» τον επαναστατικό αναρχικό λόγο από τον επιστημονισμό, την αστική κοινωνιολογία, τη φιλελεύθερη ατομικίστικη πολυλογία και να τον εμπλουτίσουμε στο σήμερα. Γιατί όπως λέει και ο λαός «καθαρές κουβέντες καθαρές δουλειές», παραμένοντας πάντα αθεράπευτα ρομαντικοί.

«Η ελευθερία χωρίς σοσιαλισμό είναι προνόμιο και αδικία και ο σοσιαλισμός χωρίς ελευθερία είναι υποδούλωση και βαρβαρότητα», Μιχαήλ Μπακούνιν

«Ποτέ μη νομίσετε ότι η αναρχία είναι ένα δόγμα, μια απαραβίαστη θεωρία, κάτι που λατρεύεται από τους πιστούς της. Όχι! Η ελευθερία που διεκδικούμε τρέφει ακατάπαυτα τις ιδέες μας, τις ανυψώνει προς νέους ορίζοντες, και τις τοποθετεί έξω από τα στενά πλαίσια κάθε τυποποίησης»

*Φόρος τιμής στην αναρχική ομάδα «Κόσμος» που έδρασε ινκόγκνιτο στα μεταλλεία του Λαυρίου, στα τέλη του 19 αιώνα, (βλέπε Λαυρεωτικά) και συνέβαλε στις νικηφόρες απεργίες των μεταλλωρύχων ,όπου το κράτος και τα αφεντικά τις αιματοκύλισαν αλλά οι εργάτες έδωσαν την απάντηση τους.

ΑΡΧΕΣ

1.

Αναρχία, είναι η κατάσταση πραγμάτων, που υπερβαίνει τους θεσμούς του εξουσιαστικού πολιτισμού και της αστικής δημοκρατίας, καθώς και όλα τα καθεστώτα που περιέχουν στην αντίληψη τους ιεραρχία και κυριαρχία, σε νέες σφαίρες ποιότητας και ελευθερίας ατομικής και κοινωνικής που απορρέουν από τις αξιακές συνθήκες της πολιτικής και κοινωνικής ισότητας, της δικαιοσύνης της συναδέλφωσης της αγάπης και της αλληλεγγύης μεταξύ των ανθρώπων.

Είναι η έμπρακτη θέληση της πραγματικής ελευθερίας, γιατί το να είναι κανείς ελεύθερος σημαίνει να απαλλαγεί από τις ανισότητες που ενυπάρχουν στην κυριαρχία και την εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο και να προχωρήσει σε μια σφαίρα που δεν υπάρχει ούτε το άρχειν, ούτε το άρχεσθαι, ούτε διευθυντής ούτε διευθυνόμενος, ούτε εκμεταλλευτής ούτε εκμεταλλευόμενος.

2.

Αναρχία, είναι ο χώρος, ο χρόνος και η δραστηριότητα μέσα στην οποία η κοινωνία εξελίσσεται συνεργατικά στο εσωτερικό της, ωθώντας τα πρόσωπα να αναπτύξουν τις δυνατότητες - ικανότητές τους προς όφελός τους αλλά και προς όφελος της κοινότητας.

Πραγματοποιεί την ενσωμάτωση της οικονομίας μέσα στην κοινότητα, την ενσωμάτωση της παραγωγής, της τεχνολογίας και της επιστημονικής γνώσης μέσα στην κοινωνική ζωή.

Παράλληλα, κατανοεί και απελευθερώνει τη συνεργασία της κοινωνίας με τη φύση, για να περάσει η ανθρωπότητα στην αληθινή ελευθερία, την αληθινή κοινωνική δικαιοσύνη και κατά συνέπεια την οικολογική ισορροπία.

Η άμεση δημοκρατία των λαϊκών συνελεύσεων, οι ελεύθερες συμφωνίες των ομόσπονδων κοινοτήτων, τα κοινωνικά, παραγωγικά, καταναλωτικά συμβούλια, η άμεσα ανακλητή και κυκλική εκπροσώπηση, είναι μερικές από τις αναγκαίες προϋποθέσεις για το πέρασμα από τη διαχείριση των ανθρώπων στη διαχείριση των πραγμάτων, δηλαδή στη γενικευμένη κοινωνική αυτοδιεύθυνση.

3.

Αναρχία, είναι η πραγμάτωση της θέλησης που αρνείται κάθε μορφή εξουσίας από τα πάνω, η οποία αφαιρεί από την κοινωνία τη δυνατότητα του αυτοκαθορισμού της.

Η εξέλιξη της κοινωνίας και των προσώπων της, μπορεί να βαδίζει μόνο σε συνθήκες πλήρους ελευθερίας, ισότητας, αλληλοβοήθειας πρόνοιας και αλληλεγγύης.

Μόνο τότε, τα ίδια τα άτομα και οι κοινότητες μπορούν πραγματικά ελεύθερα να θέτουν ζητήματα στην κοινωνία τα οποία αφορούν τις έτσι κι αλλιώς ατελείωτες, πολυσύνθετες και πολύμορφες υποθέσεις της ατομικής και κοινωνικής ζωής .

4.

Η αναρχία **(α)** δεν είναι εγκεφαλική επινόηση κάποιου ιθύνοντος νου ή ενός υπέρτατου όντος, αλλά η βιωμένη θέληση – επιθυμία και ο ασυμβίβαστος αγώνας των κυριαρχούμενων όλων των εποχών, ενάντια στους κυρίαρχους όλων των εποχών.

Είναι η επαναστατική θεωρία και πράξη των «από κάτω» ενάντια στους «από πάνω».**(β)** Για να μην υπάρχουν ούτε οι «από κάτω», ούτε οι «από πάνω», ώστε να μπορεί το σύνολο της κοινωνίας να αποφασίζει άμεσα για όλα τα πράγματα της ζωής της σε κάθε τομέα, κάθε στιγμή, στο χώρο και στο χρόνο.

Δεν είναι δόγμα ούτε τελεολογικό σύστημα. Είναι η γενικευμένη εναλλακτική λύση ως προς το ιεραρχικό – εξουσιαστικό πρόσωπο της κοινωνικής οργάνωσης του κράτους και του καπιταλισμού, ως

προς τα πρότυπα που παράγονται από αυτό το σύστημα σαν σύνολο και ενάντια σε οποιαδήποτε μορφή ιεραρχικής κοινωνίας.

5.

Η αναρχία, δεν αποτελεί καμιά τυποποιημένη λύση για όλα τα ανθρώπινα προβλήματα, καμιά ουτοπία μιας τέλειας κοινωνίας. Από λόγους αρχής, απορρίπτει κάθε απόλυτο σχήμα και αντίληψη.

Δεν διεκδικεί το αλάθητο, δεν πιστεύει σε καμιά απόλυτη αλήθεια ή πάγιο στόχο που αφορά την ανθρώπινη ανάπτυξη, αλλά στην απεριόριστη δυνατότητα τελειοποίησης των κοινωνικών προτύπων και των ανθρώπινων συνθηκών ζωής, τα οποία προσπαθούν πάντοτε να ανακαλύψουν ανώτερες μορφές έκφρασης και στα οποία γι΄ αυτό το λόγο δεν μπορεί να βάλει κανείς ένα συγκεκριμένο όριο ή να ορίσει έναν προκαθορισμένο στόχο.

Αποδεχόμενη τη χρονικά σχετική έννοια των θεσμών και των κοινωνικών συνθηκών, η αναρχία κάνει εφικτή αυτή τη δυνατότητα τελειοποίησης..

Ως εκ τούτου δεν αποτελεί ένα παγιωμένο, αυτοέγκλειστο κοινωνικό σύστημα, αλλά σε αντίθεση με την πνευματική κηδεμονία όλων των θρησκευτικών και πολιτικών δογμάτων, αγωνίζεται για την ελεύθερη, ανεμπόδιστη αποδέσμευση όλων των ατομικών και κοινωνικών δυνάμεων στη ζωή.

Η απελευθέρωση των ανθρώπων από την οικονομική εκμετάλλευση και την πολιτική και πολιτιστική κυριαρχία, αποτελεί την πρωταρχική προϋπόθεση μιας ανατρεπτικής – επαναστατικής κοινωνικής και ατομικής αντίληψης, με όρους για μια ικανοποιητική ζωή, μέσα από τις πραγματικές ανάγκες, τα όνειρα και τις επιθυμίες μας.

6.

Για την αναρχία η ελευθερία (γ) αποτελεί μια σχετική και όχι μια απόλυτη έννοια, αφού τείνει να διευρύνει τα όριά της και να επηρεάζει πλατύτερους κύκλους ανθρώπων με διάφορους

τρόπους.Υποστηρίζει ότι δεν μπορεί να υπάρξει πραγματική ατομική ελευθερία για όλους, όταν δεν υπάρχει κοινωνική και πολιτική ισότητα και δεν μπορεί να υπάρξει αυτή η ισότητα, όταν δεν υπάρχει κοινωνική και ατομική ελευθερία, οι κοινωνικές ελευθερίες είναι το άθροισμα των ατομικών ελευθεριών μέσα από την σχέση των πολιτικά και κοινωνικά ίσων ατόμων. Για αυτό όσο υπάρχουν εκμεταλλευτές και εκμεταλλευόμενοι, διευθυντές και διευθυνόμενοι, κυβερνήτες και κυβερνούμενοι, κυρίαρχοι της φύσης και κυριαρχούμενη φύση, δεν είμαστε αληθινά ελεύθεροι.

Οι ατομικές ελευθερίες,(**1** βλέπε προσθήκες) δεν αποτελούν μια αφηρημένη ιδεαλιστική φιλοσοφική ερμηνεία, αλλά τη ζωτική συγκεκριμένη δυνατότητα κάθε ατόμου, ώστε να μπορεί αναπτύξει πλέρια και ανεμπόδιστα όλες τις ικανότητες και τα ταλέντα με τα οποία το έχει προικίσει η φύση να τα καλλιεργήσει προς όφελος δικό του αλλά και τής κοινωνίας .

Κατά αυτόν τον τρόπο δεν υπάρχει θετική ή αρνητική έννοια της ελευθερίας, αλλά η απαλλαγμένη από εξωτερικούς παράγοντες, όπως θεϊκούς, «θεία βούληση», φυσικούς «ο νόμος του ισχυρότερου», ή κοινωνικούς υπαγορευμένους από μια διαστρεβλωμένη «γενική βούληση», που είναι η βούληση των κυρίαρχων. Ενώ η ελευθερία του άλλου, δεν είναι με κανέναν τρόπο όριο ή άρνηση της ελευθερίας μου,(εκεί που σταματάει η δική μου ελευθερία αρχίζει του άλλου).Είναι αντίθετα, η αναγκαία συνθήκη και η επιβεβαίωση της. Δε γίνομαι πραγματικά ελεύθερος παρά μόνο μέσω της ελευθερίας των άλλων.

7.

Η αναρχία αντιλαμβάνεται τον άνθρωπο μέσα από την δισυπόστατη σημασία του: από την μια, ο ατομικός - «ιδιωτικός» χαρακτήρας, και από την άλλη, ο «συλλογικός» - δημόσιος που πρέπει να εκπληρώνονται και οι δύο και ο ένας να μην ζει εις βάρος

του άλλου. Δεν μπορεί να υπάρχει ατομικότητα χωρίς κοινωνικότητα και κοινωνικότητα χωρίς ατομικότητα. Γιατί το να μιλάει κανείς για το άτομο ως διαχωρισμένο από τις κοινωνικές του ρίζες και τις κοινωνικές του περιπλοκές είναι τόσο κενό νοήματος, όσο το να μιλάει κανείς για μια ζωή χωρίς οξυγόνο, για μια κοινωνία άδεια από ανθρώπους άρα και θεσμούς.

Ο εξανθρωπισμός του ανθρώπου πραγματοποιείται μέσω των σχέσεων του με τους άλλους ανθρώπους δηλαδή μέσω της κοινωνίας, γι΄ αυτό ο *«νόμος της κοινωνικής αλλαγής είναι ο καλύτερος ανθρώπινος νόμος»*.

8.

Αντίθετα από την ισότητα απέναντι στο νόμο ή απέναντι στο θεό που επικαλούνται τα φιλελεύθερα, σοσιαλιστικά και θεοκρατικά καθεστώτα, η αναρχία αντιπαραθέτει πρώτα και κύρια την ισότητα μεταξύ των ανθρώπων.

Ενώ υποστηρίζει ότι δεν υπάρχει κοινωνία δικαίου σε συνθήκες οικονομικής- κοινωνικής ανισότητας, γιατί το τι είναι δίκαιο και οι νόμοι που παράγονται από αυτό το δίκαιο, ορίζονται από τα συμφέροντα της κυρίαρχης άρχουσας τάξης και της εκάστοτε πολιτικής ελίτ που την εκπροσωπεί.

Είναι το δίκαιο και οι νόμοι των ισχυρών-κυρίαρχων που μέσω του καθαρού κράτους, δηλαδή της νομιμοποιημένης βίας που ασκείται από τις δυνάμεις ασφαλείας των καθεστώτων και της ιδεολογικής τρομοκράτησης που ασκείτε μέσω της στρατηγικής του φόβου το επιβάλουν στις κυριαρχούμενες τάξεις.

Σε συνθήκες κοινωνικής και πολιτικής ανισότητας, το δίκαιο το φτιάχνουν οι ισχυροί για να το επωμίζονται οι ανίσχυροι.

Με τη λέξη ισότητα, δεν εννοούμε την ισοπεδωτική ομοιομορφία, αλλά την ισότητα μέσα από τη διαφορά. Την ισότητα μέσα από την ποικιλομορφία. Την ισότητα όχι των όμοιων, αλλά των ανόμοιων, «είμαστε ίσοι γιατί διαφέρουμε» έτσι όπως υπάρχει και εξελίσσεται μέσα από τη ποικιλότητα της φύσης και την πολυπλοκότητα της κοινωνικής ζωής των ανθρώπων.

9.

Το σύγχρονο αναρχικό κίνημα,**(2)** εμπνεόμενο και αντλώντας τα πιο δημιουργικά και προοδευτικά στοιχεία από την παράδοση του διαφωτισμού, του ορθολογισμού και του επαναστατικού ουμανισμού, επηρεαζόμενο από προγενέστερα επαναστατικά αλλά και μεταρρυθμιστικά κοινωνικά-λαϊκά κινήματα, δημιουργείται συναντώντας τις νέες κοινωνικές σχέσεις και συνθήκες της αστικής κοινωνίας και του καπιταλισμού και μέσα σε αυτές αποκτά την ιστορικότητά του. Όπως και άλλα επαναστατικά κινήματα, τοποθετείται στην αιχμή των συγκρούσεων του κοινωνικού ταξικού πολέμου και εκεί διαμορφώνονται οι αξιακές του σταθερές.

Η μεγάλη του διαφορά είναι, πως οι αναρχικοί, σαν μέλη της κοινωνίας, αρνήθηκαν όχι μόνο να αποδεχθούν το κοινωνικό συμβόλαιο,(που μετατράπηκε σε συνταγματικό χάρτη, σε καταστατική λειτουργία του κράτους), αρνήθηκαν την ιδέα του συμβιβασμού και της συνεργασίας των τάξεων, αλλά και τα στάδια μετάβασης στην νέα αταξική κοινωνία (προσωρινό εργατικό κράτος, δικτατορία του προλεταριάτου μέσω της εργατικής κυβέρνησης κ.λ.π).

Πάλεψαν, παλεύουν και αγωνίζονται αφενός για την αποκάλυψη της απάτης και την απόρριψη αυτών των αντιλήψεων και αφετέρου για τη δημιουργία μιας νέας κοινωνικής συμφωνίας για την οργάνωση της κοινωνίας από κάτω προς τα πάνω, από το μερικό στο ολικό και της οριζόντιας σχέσης και διασύνδεση των ατόμων και των κοινοτήτων, όσον αφορά τον τρόπο και τις διαδικασίες λήψης υλοποίηση των αποφάσεων. Αλλά και μιας νέας κοινωνικής συνθήκης για όσο το δυνατόν μεγαλύτερη ισορροπία μεταξύ του ατόμου- «ιδιώτη» και του «συνόλου» – κοινωνίας, ούτως ώστε ούτε το άτομο να καταδυναστεύει και να εκμεταλλεύεται το σύνολο, ούτε το σύνολο να καταπιέζει και να συνθλίβει το άτομο.

10.

Το αναρχικό κίνημα, σαν γνήσιο τέκνο της σοσιαλιστικής **(3)** παράδοσης, αγωνίζεται για την εξάλειψη τις εκμετάλλευσης

ανθρώπου από άνθρωπο ενώ προσβλέπει στον αντιαυταρχικό ελευθεριακό κομμουνισμό. Ο καθένας οφείλει να γνωρίζει πώς το ιδανικό μας, εκφρασμένο με την λέξη αναρχία, παρμένο από μια προγραμματική λογική του σοσιαλισμού, οργανωμένο με ένα ελευθεριακό τρόπο, πάντα ήταν γνωστό ως κοινωνικός αναρχισμός η αναρχικός κομμουνισμός. Σχεδόν ολόκληρη η αναρχική φιλολογία, από το τέλος της Α' Διεθνούς, ανήκει στην κομμουνιστική σχολή του σοσιαλισμού.

(Οι δύο μεγαλύτερες σχολές στις οποίες χωριζόταν ο σοσιαλισμός ήταν, από την μια πλευρά ο κρατικός σοσιαλισμός και από την άλλη πλευρά ο αναρχικός ελευθεριακός κομμουνισμός).

Κατ΄ αυτόν τον τρόπο ένας αντιεξουσιάζων **(libertarian),**ελευθεριάζων που προτάσσει την ελευθερία σε αναντιστοιχία με την κοινωνική και πολιτική ισότητα, είναι αστός ή μικροαστός φιλελεύθερος που επικαλείται την τυπική ελευθερία, η οποία είναι η συστημική ελευθερία,(ελευθερία σε βάρος τις ισότητας). Ενώ ένας αντιεξουσιαστής **(libertaire)**, ελευθεριακός είναι κοινωνικός επαναστάτης αφού για αυτόν είναι προϋπόθεση η κοινωνική και πολιτική ισότητα, για να περάσουμε στην ουσιαστική ατομική και κοινωνική ελευθερία.

Τέλος, ένας εξουσιαστής σοσιαλιστής ή κομμουνιστής από φόβο στις ατομικές και συλλογικές ελευθερίες και μην έχοντας εμπιστοσύνη στην κοινωνική και πολιτική διαίσθηση και κρίση του εργαζόμενου λαού, καταπατά και συνθλίβει τις συλλογικές και ατομικές ελευθερίες.

Εδώ και πάνω από 80 χρόνια υποστηρίζουμε ότι η πάλαι ποτέ Σοβιετική Ένωση, και το μετέπειτα «ανατολικό μπλοκ» που διευθυνόταν από τους Μπολσεβίκους (κομμουνιστικά κόμματα), ήταν μια ταξική κοινωνία στην οποία το κράτος, η αγορά και το μισθωτό σύστημα διατηρήθηκαν, δίνοντας τη δυνατότητα σε μια μικρή κομματική-κρατική, γραφειοκρατική ελίτ να εξαναγκάζει την πλειοψηφία του λαού να εργάζεται γι' αυτήν.

Δεν ήταν, γι' αυτό το λόγο, τίποτα παραπάνω από μια καπιταλιστική οικονομία που αναλαμβάνεται από το Κράτος και επιβάλλεται δια μέσου της γραφειοκρατίας του. Ο μπολσεβίκικος σοσιαλισμός ήταν και είναι ο κρατικά οργανωμένος καπιταλισμός.

«Η ελευθερία χωρίς σοσιαλισμό είναι προνόμιο και αδικία και ο σοσιαλισμός χωρίς ελευθερία είναι υποδούλωση και βαρβαρότητα»).

11.

Στην ιστορία του κοινωνικού επαναστατικού κινήματος, στον αγώνα των καταπιεσμένων και εκμεταλλευομένων τάξεων, ο αναρχισμός αντιπροσωπεύει την άποψη ότι αυτός ο αγώνας πρέπει να είναι ολικός.

Τόσο ενάντια στην οικονομική εκμετάλλευση, όσο και ενάντια σε κάθε εξουσία από τα πάνω, δηλαδή την πολιτική διακυβέρνηση. Γιατί ιστορικά, η οικονομική εκμετάλλευση συμβαδίζει πάντοτε με την πολιτική και κοινωνική καταπίεση.

Αντίθετα με την πολιτική επανάσταση ή τις πολιτικές μεταρρυθμίσεις - και εννοούμε πολιτική, τη διαχείριση του συστήματος της ανισότητας και της κυριαρχίας σε όλα τα επίπεδα - η κοινωνική επανάσταση σε όλα τα επίπεδα, είναι η αναγκαία συνθήκη για να αποκτήσει η πολιτική την πραγματική της σημασία. Να περάσει, δηλαδή, στα χέρια των πολιτών η διεύθυνση και η διαχείριση τον λειτουργιών της πόλης ,της κοινότητας και της συλλογικής δημόσιας ζωής σε όλα τα επίπεδα.

Γιατί όπως είδαμε ιστορικά τους δυο τελευταίους αιώνες. κάθε νέα κατάσταση πραγμάτων αποσπασμένη από το κοινωνικό σώμα η οποία έχει στα χέρια της τις υποθέσεις της κοινωνίας, μπορεί να αποτελέσει κίνδυνο για μια παλινδρόμηση στις εξουσιαστικές, αυταρχικές, ιεραρχικές καπιταλιστικές δομές, ακόμα και αν -στηρίζει τη δραστηριότητά της σε αντιεξουσιαστικές ρητορικές.

Η ενσωμάτωση της ιστορικότητάς μας και η χρήση αυτής της εμπειρίας στους σημερινούς αγώνες, είναι για το αναρχικό κίνημα προϋπόθεση ακόμα περισσότερο, μετά τη σύγχυση που επήλθε από τον Μάη του ΄68 (η φαντασία στην εξουσία) και μετά την κατάρρευση του ανατολικού μπλοκ (κρατικού καπιταλισμού), αλλά και την επικράτηση της νεο-φιλελεύθερης αναδόμησης του κράτους.

12.

Ο αναρχικός αγώνας (**4**) πέρα από την συνειδητή και προταγματική συμμετοχή του στον κοινωνικό πόλεμο, ενάντια στην πολιτική και ταξική κυριαρχία τις οικονομικής ολιγαρχίας και των τεχνογραφειοκρατών αλλά και των πολιτικών ελίτ, έχει σαν σημείο αναφοράς την αξιακή θέση, ότι πρέπει να υπάρχει διαλεκτική σχέση και συνάφεια ανάμεσα σε μέσα και σκοπούς αντιτίθεται στο ιησουίτικο δόγμα (**5**) «ο σκοπός αγιάζει τα μέσα».

Συνειδητά και προταγματικά, προωθεί ανατρεπτικές δράσεις για την ανακατάληψη κάθε κομματιού της δημόσιας ζωής, γιατί το κράτος και τα αφεντικά ζουν εις βάρος του δημοσίου, δηλαδή της κοινωνίας .

Επιχειρεί να ξεκινά να δημιουργεί και να προωθεί, όπου υπάρχουν οι δυνατότητες, την αντίληψη και τις πρακτικές της αυτοοργάνωσης σαν βάση αντιθέσμισης και κοινωνικής αυτονόμησης.

Ο απελευθερωτικός (**6**) αγώνας, αποκτά προοπτική μόνο μέσα από τη συμπόρευση και την όσμωση με την κοινωνική και ταξική σύγκρουση, που είναι άλλοτε σφοδρή και άλλοτε έχει χαρακτηριστικά πιο ήπια. Σύγκρουση που κυριολεκτεί, τόσο περισσότερο, όσο αποτινάζει τον εξουσιαστικό-ιεραρχικό, εξαναγκαστικό πολιτισμό από πάνω της.

Από τους εργατικούς αγώνες, τον επαναστατικό συνδικαλισμό τον εξεγερτισμό, τις αντιεξουσιαστικές κολεκτίβες, τις ελευθεριακές κομμούνες – κοινότητες, τα ελευθεριακά σχολεία, τον αντιμιλιταρισμό, τον αντικληρικαλισμό, μέχρι τη σεξουαλική απελευθέρωση, την χειραφέτηση των νέων, των γυναικών και των ομοφυλόφιλων, και από τους αγώνες ενάντια στην κρατική καταστολή τον πόλεμο μέχρι τους οικολογικούς, μια ασταμάτητη ώθηση μέσα στην κοινωνία επιδιώκει ακόμα μεγαλύτερη συνολικότητα της ελευθερίας, της ισότητας, της αυτονομίας.

13.

Η παραδειγματική φύση του αγώνα μας, η προπαγάνδα της δράσης, η άρνηση της ιστορικής βεβαιότητας, η άρνηση μας να διαχωριστούμε από το κοινωνικό σώμα μέσα από μηχανισμούς διαμεσολάβησης ή λογικές πρωτοπορίας, το "από δω και στο εξής" του αναρχικού προτάγματος, όλα αυτά συνθέτουν την αντίληψή μας για την επαναστατική εξέλιξη.

I. Στην επανάσταση, πέρα από τη συνολικότητα, αναγνωρίζουμε και τη διάρκεια. Δεν αποδεχόμαστε λογικές "μεγάλης νύχτας" ή "τελικής εφόδου".

II. Αναγνωρίζουμε στον αναρχικό αγώνα την ταυτότητα του στοχευόμενου, πολυεπίπεδου, πολύμορφου και πολυδιάστατου αγώνα.

III. Αναγνωρίζουμε στους αναρχικούς /ες την οντότητα κοινωνικών μελών που εισάγουν οργανωμένα ένα ολικό σχέδιο δράσης, και ένα πλέγμα αντιλήψεων και πρακτικών για την απελευθέρωση της κοινωνίας που ζουν, και έτσι την απελευθέρωση και των ίδιων.

IV. Αναγνωρίζουμε την ανάγκη ύπαρξης ενός πλατιού αντιεξουσιαστικού- ελευθεριακού κινήματος που δίπλα σε άλλα ριζοσπαστικά λαϊκά κινήματα βάσης, μέσα από επαναστατικές διαδικασίες θα παλέψει για την ανατροπή και καταστροφή της οργάνωσης των αφεντικών, δηλαδή του κράτους και των ιδίων, ενάντια στις μερικότητες και στους ιδεολογικούς διαχωρισμούς, μέσα από μια συνεκτική θεώρηση των πραγμάτων.

V. Ο ρόλος των αναρχικών δεν είναι να δημιουργήσουν μια κοινωνία και ένα σύστημα που θα γίνει δόγμα και καθεστώς. Αγωνίζονται να απελευθερώσουν και να αναδείξουν τους διάχυτους αντιεξουσιαστικούς-εξισωτικούς πόθους των εκμεταλλευόμενων - καταπιεσμένων κοινωνικών τάξεων που είναι σε λανθάνουσα μορφή.

Να τους ενώσουν, να τους συνθέσουν, να δημιουργήσουν συνοχή μέσα από διαδικασίες ριζοσπαστικοποίησης των κοινωνικών ταξικών αγώνων, λειτουργώντας σαν ωθητήρες αντίστασης και ανατροπής. Καθημερινά, εκεί που αναπαράγεται το ιεραρχικό – εκμεταλλευτικό σύστημα. Οι αναρχικοί δεν αποτελούν πρωτοπορία. Δε διαμεσολαβούν για κανέναν.

Σημειώσεις:

α) Η λέξη αν-αρχία,(χωρίς αρχές, λαοκρατία-οχλοκρατία)με την αρνητική σημασία αναφέρεται από τον Αθηναίο ποιητή Τυρταίο που καλέστηκε από τους γαιοκτήμονες της Σπάρτης το 460 π.Χ. περίπου, για βοήθεια, επειδή είχε ξεσπάσει μεγάλη εξέγερση των ειλώτων, κατά τον πρώτο μεσσηνιακό πόλεμο. Του έδωσαν την εντολή να συγγράψει νόμους σαν του Σόλωνα σε μορφή ελεγείας - ποίησης για να μπορούν να αποστηθίζονται και να απαγγέλλονται εύκολα, από τους Λακεδαιμονίους πολίτες, με σκοπό να τονώσει το ηθικό τους και το πατριωτικό τους συναίσθημα.

Τα ποιήματα νόμους που έγραψε ήταν δύο: το «Περί Ευταξίας» ενάντια στην αναρχία και το «Περί Ευνομίας», που σήμαιναν την νομιμότητα των γαιοκτημόνων ενάντια στην λαοκρατία και την τυραννία των ειλώτων.

Τύραννος: Φρυγική λέξη, που σήμαινε τον άρπαγα της νόμιμης εξουσίας. Έτσι ονομάζανε τους πρωτεργάτες τον λαϊκών κινημάτων οι καθεστηκυίες τάξεις στην Ελλάδα.

β) Στον πληβειακό δημόσιο χώρο που άρχισαν να σκιαγραφούν οι αβράκωτοι, το 1774 οι λυσσασμένοι έριξαν τον σπόρο της αναρχικής ελευθερίας. Ο **Jacques Roux**, στο βήμα της Συμβατικής, θα αναδείξει την εχθρική φύση των «αντιπροσώπων του λαού» αναφωνώντας: «Η ελευθερία είναι απλώς αυταπάτη όταν μια τάξη ανθρώπων μπορεί ατιμώρητα να κάνει μιαν άλλη να λιμοκτονεί. Η

ισότητα είναι απλώς αυταπάτη όταν ο πλούσιος ασκεί προνομιακά το δικαίωμα ζωής και θανάτου επί των συνανθρώπων του». Και ο **J. Varlet**, από τη φυλακή του Πλεσίς, έγραφε: « Για οποιοδήποτε σκεπτόμενο ον, κυβέρνηση και επανάσταση είναι πράγματα ασύμβατα

Γ) Η λέξη ελευθερία προέρχεται ετυμολογικά από το πρόθεμα έψιλον (*ε-*) και την σανσκριτική ρίζα "*λεύθ*" που σημαίνει αυξάνω, αναπτύσσομαι. Από την ίδια ρίζα προέρχεται ο μέλλοντας του ελλειπτικού ρήματος έρχομαι, *ελεύσομαι*, που έχει και τη σημασία του ανεβαίνω, εισχωρώ. Επομένως ελευθερία σημαίνει ανεμπόδιστη ανάπτυξη, αύξηση, ανύψωση, διείσδυση.

ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ

1) «Η επιθυμία να είναι κανείς ελεύθερος και να αναπτύσσεται η προσωπικότητά του σε όλα της τα επίπεδα, δεν είναι αρκετά για να είναι κανείς αναρχικός. Η βλέψη προς μια απεριόριστη ελευθερία, εάν συνοδεύεται από μια αγάπη για την ανθρωπότητα και την επιθυμία του να απολαμβάνουν όλοι ίση ελευθερία, θα μπορούσε μεν να δημιουργήσει κάποιους αντάρτες..., οι οποίοι όμως γρήγορα μπορούν θα εξελιχθούν σε εκμεταλλευτές τυράννους».

Ο αναρχισμός δεν σημαίνει ούτε απεριόριστη ελευθερία ούτε και άρνηση της υπευθυνότητας. Στις κοινωνικές σχέσεις ανάμεσα στους ανθρώπους θα πρέπει να υιοθετούνται κάποιοι κοινωνικοί κανόνες, όπως για παράδειγμα, η υποχρέωση να εκπληρώνεται μια ελεύθερη συμφωνία.

Ο αναρχισμός δεν είναι απλώς και μόνο μη κυβέρνηση,
είναι αυτοκυβέρνηση (ή το συνώνυμό της, αυτοδιεύθυνση). Αυτοκυβέρνηση σημαίνει αυτοπειθαρχία. Το αντίθετο της αυτοπειθαρχίας είναι η επιβαλλόμενη υπακοή, η επιτασσόμενη από νόμους πάνω στα αντικείμενά τους, στα θύματά τους. Για να αποφευχθεί αυτό θα πρέπει τα μέλη κάθε συνδέσμου ή οργάνωσης

να λαμβάνουν ελεύθερα και αβίαστα τις αποφάσεις και να συμφωνούν ώστε να συμμορφώνονται στους κανόνες εκείνους που αυτοί οι ίδιοι επέλεξαν.

Εκείνοι που αρνούνται να προσφέρουν την εθελοντική τους συμμετοχή στην υιοθέτηση της συμφωνίας αυτής θα πρέπει να στερούνται των ωφελημάτων του συνδέσμου ή της οργάνωσης.«Οι άνθρωποι εκείνοι που συνενώνονται με βάση μια ελεύθερη συμφωνία, για μια κοινή δράση, με κοινούς στόχους, έχουν την ηθική υποχρέωση να εκπληρώνουν την υπόσχεσή τους και να μην αναλαμβάνουν καμία άλλη δραστηριότητα που να βρίσκεται σε αντίθεση με το συμφωνημένο πρόγραμμα...» ΣΑΜ ΝΤΟΛΓΚΟΦ

2) «…Ο αναρχισμός, σαν μια επαναστατική κριτική του υπάρχοντος συστήματος, είναι το ριζοσπαστικό αποτέλεσμα της κοινωνικής πορείας για εξέλιξη. Ταυτόχρονα, αποτελεί μια επαναστατική απάντηση στην αποσύνθεση των εννοιών που δημιουργεί αυτή η εξέλιξη. Αυτή η απάντηση είναι σαφής όταν προτείνει μια ελευθεριακή κοινωνία σαν τη μοναδική λύση, που είναι ικανή να δώσει ουσιαστικό περιεχόμενο στην ανθρώπινη κοινωνία. Σαν τελικό σημείο της λογικής της κοινωνικής εξέλιξης, ο αναρχισμός περιέχει τα στοιχεία της φιλελεύθερης παράδοσης του διαφωτισμού, ενώ σαν απάντηση στη λογική που θέλει να εξαφανίσει την εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο, έχει γνήσια σοσιαλιστική καταγωγή. Αυτό εξηγεί τη μοναδικότητα του αναρχικού κινήματος, και τους ιδιαιτέρους ουσιαστικούς δεσμούς του με τα πλατύτερα σοσιαλιστικά και εργατικά κινήματα…

Απ’ όλα αυτά, είναι δυνατό να στηρίξουμε μια υπόθεση για τη φύση του αναρχικού κινήματος, το οποίο μπορεί να οριστεί ως εξής: είναι ένα ηθικό κίνημα που δρα με μια πολιτιστική κατεύθυνση, μέσα στην κοινωνία. Αυτή η διχοτόμηση-αντίθεση, ανάμεσα στο ηθικά ακράδαντο ιδανικό του αναρχισμού που το κάνει εντελώς διαφορετικό από κάθε άλλο πολιτικό κίνημα, και στις πιεστικές πολιτικές απαιτήσεις να ανταποκριθεί στην πραγματικότητα, έχει σημαδέψει ολόκληρη την ιστορία του κινήματος…

Ο αναρχισμός, έχει αποδείξει ότι η ελευθερία δεν μπορεί να έρθει μέσα από τους δρόμους που προτείνουν ο σοσιαλισμός και ο φιλελευθερισμός. Έτσι, μετά από 100 χρονιά ο αναρχισμός παραμένει η μονή εναλλακτική πρόταση για εκείνους που πραγματικά επιθυμούν την ελευθερία και την ισότητα, γενικευμένες στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό…»
Νίκο Μπερτι

3) «…Ο αναρχισμός ανήκει στη δεξιά ή στην αριστερά; θα μπορούσαμε αμέσως να πούμε: στην αριστερά. Στην αριστερά γιατί, σύμφωνα με την παραδοσιακή σημασία του όρου, αυτή είναι που από ιστορικό-πολιτικής πλευράς επιθυμεί πάντοτε να εκφράζει τις αξίες της ελευθερίας, της ισότητας, της αλληλεγγύης και. αν θέλετε, της διαφορετικότητας.

Μ' αυτό το δεδομένο, θα έπρεπε να συμπεράνουμε ότι η συζήτηση έχει ήδη τελειώσει. Απεναντίας, το ερώτημα δεν είναι τόσο απλό, παρά τη φαινομενικά άμεση προδηλότητά του. Όχι μόνο γιατί αυτός ο ορισμός της δεξιάς και της αριστεράς είναι καθ΄ όλα συμβατικός (όπως όλα τα πράγματα αυτού του κόσμου), αλλά επίσης, και κυρίως, γιατί ο αναρχισμός βρίσκεται πέρα από τη δεξιά και την αριστερά. Ο αναρχισμός είναι, οντολογικά. μια σύνθεση. Έτσι, δεν προσφέρεται σε οικειοποίηση και ταξινόμηση μιας και μόνο κατεύθυνσης. Ο αναρχισμός είναι οικουμενικός.

Ο αναρχισμός, πράγματι, είναι εξ' ορισμού μια συγκριτική ιδεολογία. Γεννήθηκε σε αντίθεση τόσο με τον φιλελευθερισμό όσο και με τον σοσιαλισμό, κυρίως γιατί ενώ οι φιλελεύθεροι και οι σοσιαλιστές έχουν θεωρήσει τις αξίες της ελευθερίας και της ισότητας σαν ανεξάρτητες μεταξύ τους, αυτός τις εννοεί ως αξίες αδιαχώριστες. Ο αναρχισμός θεωρεί αδύνατον να σκεφτόμαστε να πραγματοποιήσουμε τη μία, αν δεν σκεφτόμαστε, ταυτόχρονους. να πραγματοποιήσουμε και την άλλη. Από δω, ακριβώς, και η συγκριτική φύση της αναρχικής ιδεολογίας: αναφερόμενος σε μια

αξία, σε μια έννοια, αμέσως ανακαλεί όλες τις άλλες, οι οποίες δεν στηρίζονται, σύμφωνα με την αναρχική προοπτική, αν δεν σκεφτόμαστε τη μια σε σχέση με μια άλλη, αν δεν σκεφτόμαστε αυτή την άλλη σε σχέση με μια ακόμα άλλη κ.ο.κ.

I.

Κατά την αναρχική άποψη η ατομική ελευθερία πραγματώνεται αληθινά μόνο μέσω της πλήρους ανάπτυξης της κοινωνικής ισότητας και η κοινωνική ισότητα πραγματώνεται αληθινά μόνο μέσω της πλήρους ανάπτυξης της ατομικής ελευθερίας. Εν συντομία. ο αναρχισμός ισχυρίζεται ότι για να πραγματωθεί η ισότητα απαιτείται να δοθεί βάρος στην ελευθερία, και για να πραγματωθεί η ελευθερία πρέπει να δοθεί βάρος στην ισότητα. Για να πραγματωθεί η μία πρέπει να δοθεί βάρος στην άλλη, δηλαδή πρέπει να εκπληρωθούν οι προϋποθέσεις τους, αλλά για να πραγματωθούν αυτές, χρειάζεται να γίνουν αμφότερες αποδεκτές, με όλες τις συνέπειες τους.

Ο αναρχισμός, με άλλα λόγια, επιπλήττει τον φιλελευθερισμό ως ένα μερικό δόγμα της ελευθερίας και τον σοσιαλισμό ως ένα μερικό δόγμα της ισότητας. Η μερικότητα συνίσταται στο ότι αυτά τα δύο δόγματα προτίθενται να πραγματώσουν τις αρχές τους μέσω της προσωρινής εξάρτησης των δύο αξιών, με την έννοια ότι πρώτα πραγματώνεται η μία και μετά η άλλη, ενώ ο αναρχισμός θεωρεί ότι μόνο στην ταυτόχρονη πραγμάτωση τους έγκειται η επιτυχία τους.

Η δεξιά και η αριστερά, πάντοτε σύμφωνα με τη σύμβαση που υπαινιχθήκαμε προηγουμένως, είναι επίσης μια αντίθεση (και δεν θα μπορούσε να συμβαίνει διαφορετικά), ένα παιχνίδι αντιτιθέμενων πλευρών. Από τη μια η δεξιά, με τις αξίες της παράδοσης, της συντήρησης, της αντίδρασης, της ανισότητας, του ιδιοκτησιακού εγωισμού και σαφώς της ιεραρχίας" από την άλλη η αριστερά, με τις αντίθετες αξίες.

Αξίζει να σημειωθεί, πως σύμφωνα με τη διάσημη ερμηνεία του Norberto Bobbio, αυτό που χωρίζει τη δεξιά και την αριστερά είναι

το ζήτημα της ισότητας, γιατί ενώ υπάρχουν ρεύματα της αριστεράς που επιδιώκουν εκτός από την ισότητα και την αξία της ατομικής ελευθερίας (η περίπτωση παραδείγματος χάριν του αναρχισμού), ποτέ δεν ισχύει το αντίθετο. Μ' άλλα λόγια, η αξία της ελευθερίας μπορεί να υπάρχει και στη δεξιά (παραδείγματος χάριν ο κλασσικός φιλελευθερισμός), όμως δεν υπάρχει ποτέ, σ' αυτήν την πολιτική πλευρά, η αξία της ισότητας. Είναι γεγονός όμως, ότι για να μπορέσει να εφαρμοστεί αυτό το σχήμα, θα έπρεπε, πρώτα απ' όλα, να υπάρχει καθολική συμφωνία στο τι εννοείται ως ελευθερία και ισότητα, που ωστόσο είναι υπό αμφισβήτηση.

Όχι μόνο η ελευθερία και η ισότητα είναι έννοιες πολύ συζητήσιμες, αλλά επίσης, αποδεχόμενοι την παραδοχή του Bobbio σαν "παραδοσιακή" (δηλαδή μια έκφραση της αριστεράς), πρέπει επίσης να παρατηρήσουμε ότι η ιστορική εμπειρία έχει πολλές φορές κυριολεκτικά αντιστρέψει αυτή την ερμηνεία. Αρκεί πράγματι να θυμηθούμε μερικά αλλόκοτα πράγματα: ο σταλινισμός και ο Πολ Ποτ ανήκουν στη δεξιά ή την αριστερά; Προκύπτει, εν συντομία, ήδη απ' αυτή την κοινότυπη ερώτηση, η δυσκολία μιας σαφούς απάντησης.

Το γεγονός είναι ότι, ακριβώς επειδή δεξιά και αριστερά είναι "χωρικοί" ορισμοί, αυτοί δεν μπορούν να υπερβούν την ιδιαιτερότητα της κάθε πλευράς, δηλαδή την ιδιαιτερότητα της οπτικής γωνίας. Στην πραγματικότητα, ανήκουν στην ίδια λογική: υπάρχει η δεξιά επειδή υπάρχει η αριστερά και υπάρχει η αριστερά γιατί υπάρχει η δεξιά. Δεν πρόκειται για ένα παιχνίδι με τις λέξεις, αλλά για ένα παιχνίδι εξουσίας. Η κάθε πλευρά διεκδικεί τα πάντα, αλλά δεν παύει (ούτε μπορεί να κάνει κάτι τέτοιο) να είναι η μία πλευρά, και αφού δεν παύει να είναι τέτοια, διαθέτει μία και μόνο λογική υποταγής της άλλης πλευράς , τη λογική της εξουσίας (που πράγματι είναι καθολική).

Να λοιπόν που ακόμη κι αν υποθέσουμε ότι μπορούμε να δώσουμε μια οικουμενική ερμηνεία των αξιών (όποιες κι αν είναι αυτές), παραμένει πάντοτε το γεγονός ότι, αν έρθουμε σε μια δεδομένη

κατάσταση, αυτές παύουν να είναι αυτό που είναι και γίνονται, κατά τρόπο ανεπανόρθωτο, καθ' ολοκληρίαν ιδιαίτερες. Αυτό ισχύει αν αναλυθούν όλες οι ιδεολογίες οποιασδήποτε πλευράς, καθόσον, και αυτό τις αφορά όλες, δεν καταφέρνουν να υπερβούν τη μοναδική οικουμενική σταθερά που, ακόμη και σε διαφορετική κλίμακα, τις εξομοιώνει: η ουσία τους δηλαδή προκύπτει από τη λογική της εξουσίας, δηλαδή από εκείνη ακριβώς τη μερική λογική που θέλει να υποτάξει καθ' ολοκληρίαν την ύπαρξη' μιλάμε ακριβώς για την εξουσία. Πολλοί διεκδικούν την ελευθερία (συμπεριλαμβανομένου του φιλελευθερισμού), αλλά κανείς δεν τη διεκδικεί ως συστατική αρχή, δηλαδή ως άρνηση. "χωρίς περισσεύματα", της εξουσίας.

Φυσιολογικά οι αξίες πρέπει να ελέγχονται σε σχέση με μια δεδομένη κατάσταση και απ' αυτό ούτε ο αναρχισμός μπορεί, προφανώς, να ξεφύγει. Ωστόσο ο αναρχισμός διαθέτει ένα τεράστιο πλεονέκτημα σε σχέση με όλες τις άλλες ιδεολογίες. Αυτό συνίσταται στο εξής: η οικουμενικότητα του δεν πηγάζει από μια αρχική ιδιαιτερότητα, αλλά από τη μοναδική οικουμενικότητα που είναι δυνατή στην πραγματικότητα: την επιδίωξη της πλήρους εξάλειψης της κυριαρχίας. Γιατί είναι αυτή η μοναδική δυνατή οικουμενικότητα; Μα είναι προφανές: γιατί η εξουσία, και πώς θα μπορούσε να συνέβαινε διαφορετικά, είναι αυτή που διαιρεί. Επειδή η διαίρεση που δημιουργεί η εξουσία είναι ανυπέρβλητη, να γιατί ευκαιριακά η δεξιά και η αριστερά καταλήγουν να συμπίπτουν σε μία πλευρά, ακριβώς στη θεωρητική πλευρά που εκπροσωπεί, ρεαλιστικά, τη γνώση της αδυναμίας αυτής της υπέρβασης. Τα υπόλοιπα (και αυτή η συζήτηση έχει σημασία κυρίως για την αριστερά, αφού η δεξιά ταυτίζεται σχεδόν με την εξουσία) είναι σκέτη "ιδεολογία". Ο αναρχισμός, απεναντίας, ξεκινώντας άμεσα από τη συστατική αρχή της ελευθερίας (άρνηση της εξουσίας) δεν φτάνει σ' ένα παρόμοιο αδιέξοδο, δηλαδή ξεφεύγει από μια τέτοια αξιωματική θεώρηση της πολιτικής

II.

Χρειάζεται όμως ν' αλλάξουμε κριτήριο προκειμένου να διερωτηθούμε πάνω στη δεξιά και την αριστερά, γιατί η εξουσία είναι στην πραγματικότητα οικουμενική. Μ' άλλα λόγια, η συζήτηση πρέπει να περάσει από μια χωρο-οριζόντια ανάλυση, σε μια ανάλυση χωρο-κάθετη. Αν παραμείνει η χωρο-οριζόντια (δεξιά και αριστερά) δεν υπερβαίνεται το εγγενές κριτήριο που τελικά ενοποιεί τις δύο πλευρές, δηλαδή η εξουσία, δεδομένου ότι η δεξιά και η αριστερά δεν είναι τίποτ' άλλο από διαφορετικές εκφάνσεις της ίδιας αρχής. Μετατοπίζοντας αντιθέτως την ανάλυση σε μια καθετοποιημένη διάσταση (ψηλά-χαμηλά, βάση-κορυφή), ενώνονται αμέσως οι δύο αξίες που πριν ήταν χωρισμένες, η αξία της ελευθερίας και η αξία της ισότητας. Μ' άλλα λόγια, υποστηρίζοντας τη χωρο-κάθετη προοπτική, βλέπουμε αμέσως ότι η ανισότητα και η απουσία της ελευθερίας είναι το ίδιο πράγμα.

Όμως αμέσως θα προσθέσουμε ότι έχοντας έτσι τα πράγματα, η συζήτηση είναι εντελώς ιδεολογική, δηλαδή στερείται της εμπειρικής επαλήθευσης, θα μπορούσαμε να πούμε πως πρόκειται για μια απλή κίνηση των αισθημάτων και των προθέσεων. Πράγματι, μ' αυτή την έννοια είναι μάλλον εύκολο να φτάσουμε σε συμπεράσματα. Πολύ εύκολο και καθ' όλα αντιπαραγωγικό: ο αναρχισμός κάθε φορά που μάχεται την εξουσία ως εξουσία, κινδυνεύει πάντοτε να μάχεται την ίδια τη συστατική αρχή της πραγματικότητας, δεδομένου ότι σχεδόν ολόκληρη η πραγματικότητα διαπερνάται από την εξουσία. Όσο περισσότερο μάχεται τη συστατική αρχή, τόσο περισσότερο πλησιάζει τη λογική της απουσίας της πραγματικότητας, της αρχής της πραγματικότητας. Δηλαδή, περνά από τον αγώνα εναντίον της αξίας της εξουσίας στην άρνηση της αρχής της πραγματικότητας (είναι αυτό, μέσα στ' άλλα, που σε γενικές γραμμές έχει συμβεί τα τελευταία 50 χρόνια).

Μ' άλλα λόγια, η συζήτηση πάνω στη δεξιά και την αριστερά δεν μπορεί να είναι, για τον αναρχισμό, μια συζήτηση μονάχα ιδεολογική. Πράγματι, αφού θεωρείται δεδομένο ότι ο αναρχισμός

εναντιώνεται στην εξουσία και ότι επομένως είναι πράγματι οικουμενικός, οφείλει πάντοτε να αντιμετωπίζει ένα άλλο ερώτημα. Γιατί ο αναρχισμός θα έπρεπε να υπερβαίνει αυτό το σχήμα;

Για να απαντηθεί κάτι τέτοιο χρειάζεται να περάσουμε από μια συζήτηση ιδεολογική, σε μια συζήτηση πολιτική, ακριβώς με την έννοια της μεταπολιτικής. Για να σκεφθούμε έναν αναρχισμό πέρα από το παράδειγμα δεξιά-αριστερά χρειάζεται πράγματι να κατανοήσουμε τον αναρχισμό αποδεσμευμένο από την ιστορία του εργατικού και σοσιαλιστικού κινήματος, και, γενικότερα, από την ιστορία της ανατροπής και της επανάστασης. Αλλά το να ξεχωρίσουμε τον αναρχισμό από την ίδια τη θεμελιώδη ιστορία του, συνεπάγεται μια απόσπαση που θα μπορούσε να τον εκφυλίσει. Μπορούμε επομένως να συγκεφαλαιώσουμε βεβαιώνοντας ότι, από μία οπτική γωνία αυστηρά θεωρητική, ο αναρχισμός βρίσκεται πέραν της δεξιάς και της αριστεράς, ενώ βάσει τις ιστορικής του καταβολής βρισκόταν και βρίσκεται, σε μεγάλο βαθμό, μέσα στην ιστορία της αριστεράς. Η γνωστή επιβεβαίωση, όπως φαίνεται, του ισχυρισμού που θέλει τον αναρχισμό ναι μεν να βρίσκεται μέσα στην ιστορία, αλλά και να της εναντιώνεται…» Νίκο Μπέρτι

4) «…Τόσο η θεωρία όσο και η πρακτική του αναρχισμού αποκτούν νόημα μόνο όταν είναι επαναστατικές. Αλλά η διάκριση που συνήθως γίνεται από τους αναρχικούς, ανάμεσα σε επαναστατικές και ρεφορμιστικές ενέργειες, στη βάση της είναι αντιφατική: θεωρούνται επαναστατικές οι βίαιες ενέργειες, και ρεφορμιστικές οι ειρηνικές. Όμως αυτός ο διαχωρισμός δεν λαμβάνει υπ' όψει του, τα αποτελέσματα αυτών των ενεργειών, Είναι αναγκαίο να ξεπεράσουμε αυτή την περιορισμένη οπτική, και να εξετάσουμε τις μεταβολές που μπορεί να φέρει στην κοινωνία μια συγκεκριμένη πράξη, ανεξάρτητα αν είναι βίαιη ή ειρηνική.

Επομένως, πιστεύω ότι είναι καλύτερο να εγκαταλειφθεί αυτός ο διαχωρισμός με σεβασμό στις ενέργειες του ατόμου, αφού κάτι τέτοιο μες επιτρέπει να εκτιμήσουμε την ικανότητα ενός συνόλου

ενεργειών, βίαιων και μη βίαιων, να προκαλέσουν ριζοσπαστικές αλλαγές στην κοινωνία.

Το πιο σημαντικό πράγμα είναι να κατανοήσουμε ποιες ενέργειες είναι δυνατόν να υπερνικήσουν την «αντίσταση» του παρόντος κοινωνικού μορφώματος. Πώς μπορούν να δημιουργήσουν πρόβλημα στο σύστημα, όπως επίσης και να ξεκινήσουν μια διαδικασία που θα συμβάλλει στη δημιουργία μιας ελευθεριακής κοινωνίας. Το πρόβλημα σήμερα είναι να ανακαλύψουμε την ισορροπία ανάμεσα στην «επαναστατική» και τη «ρεφορμιστική» πρακτική, στοχεύοντας μέρα με τη μέρα, στη ριζοσπαστική αλλαγή. Αν δεν μπορέσουμε να πετύχουμε κάτι τέτοιο, ο αναρχισμός σήμερα είναι καταδικασμένος να παραμείνει ένα κίνημα για τη διάχυση των ιδεών, χωρίς καμιά ουσιαστική επίδραση στην κοινωνία, και επιπλέον με τα χαρακτηριστικά μιας μικρής αίρεσης…» Χορστ Στογουασερ.

«Ενώ κηρύσσουμε την εναντίωση σε κάθε είδος κυβέρνησης και επιζητούμε την ολοκληρωτική ελευθερία, πρέπει να υποστηρίξουμε όλους τους αγώνες για μερική ελευθερία επειδή είμαστε πεπεισμένοι ότι κάποιος που διαπαιδαγωγείται διαμέσου του αγώνα αρχίζει σιγά-σιγά να αρέσκεται στην ιδέα της ελευθερίας και καταλήγει με το να τα θέλει όλα. Πρέπει πάντα να είμαστε με το μέρος του λαού και εάν δεν πετυχαίνουμε να τον πείσουμε να απαιτήσει πολλά, μπορούμε να του ζητήσουμε να απαιτήσει κάτι και να καταβάλλουμε κάθε προσπάθεια να καταλάβουμε ότι, πάντως, λίγο ή πολύ, θα πρέπει να το απαιτήσει οπωσδήποτε, προσπαθώντας να αποκτήσει κάτι με τις δικές του προσπάθειες». Ερρίκο Μαλατέστα

5) «…Καμιά επανάσταση δε μπορεί να γίνει μέσο απελευθέρωσης για τον άνθρωπο, αν τα μέσα που χρησιμοποιούνται για να την προωθήσουν δεν είναι ταυτόσημα στο πνεύμα και στην προοπτική με τους σκοπούς που θέλουν να επιτύχουν. Η επανάσταση ... είναι πρώτα και πάνω απ' όλα τ' άλλα η επανεκτίμηση και ο φορέας νέων

αξιών. Είναι ο μεγάλος δάσκαλος της νέας ηθικής, που εμπνέει τους ανθρώπους μ' ένα καινούργιο νόημα για τη ζωή και τις εκδηλώσεις της, ενώ στις κοινωνικές σχέσεις, είναι ο διανοητικός και πνευματικός αναπλάστης…». Έμμα Γκόλντμαν

«… Δεν αρκεί όμως να επιθυμεί κανείς κάτι και να το θέλει πραγματικά, πρέπει να χρησιμοποιεί τα κατάλληλα μέσα για την πραγμάτωσή του. Και τα μέσα αυτά δεν είναι αυθαίρετα: απορρέουν υποχρεωτικά απ' τους σκοπούς στους οποίους αποβλέπουμε κι απ' τις συνθήκες στις οποίες αγωνιζόμαστε.

Γιατί αν αγνοήσουμε την επιλογή των κατάλληλων μέσων θα πραγματώσουμε άλλους σκοπούς, ίσως μάλιστα εντελώς αντίθετους απ' αυτούς στους οποίους αποβλέπουμε, και κάτι τέτοιο θα έχει ολοφάνερη και αναπόφευκτη συνέπεια των μέσων που επιλέξαμε.

Όποιος ακολουθήσει λάθος δρόμο δεν θα πάει εκεί που θέλει αλλά εκεί που θα τον οδηγήσει ο δρόμος. Είναι λοιπόν, αναγκαίο να δηλώσουμε ποια είναι τα μέσα που, κατά τη γνώμη μας, οδηγούν στην πραγμάτωση των επιθυμούμενων σκοπών και τα οποία προτείνουμε να χρησιμοποιηθούν.

Το ιδανικό μας δεν ανήκει στην κατηγορία των ιδανικών που η πραγμάτωσή τους εξαρτάται από τα μεμονωμένα άτομα. Το ζήτημα είναι ν' αλλάξουμε τον τρόπο ζωής μας και όλης της κοινωνίας: να συνδιαμορφώσουμε μεταξύ των ανθρώπων σχέσεις που θα βασίζονται στην αγάπη και την αλληλεγγύη να επιτύχουμε την πλήρη υλική ηθική και πνευματική ανάπτυξη όχι μόνο των μεμονωμένων ατόμων, όχι των μελών μιας συγκεκριμένης τάξης ή ενός πολιτικού κόμματος, αλλά όλης της ανθρωπότητας. Αυτός ο κοινωνικός μετασχηματισμός δεν είναι κάτι που μπορεί να επιβληθεί με τη βία πρέπει να ξεπηδήσει απ' τη φωτισμένη συνείδηση καθενός από μας και να επιτευχθεί με την ελεύθερη συναίνεση όλων.

Το πρώτο μας καθήκον, επομένως, πρέπει να είναι το να πείσουμε τους ανθρώπους. Είναι εντελώς γελοίο και διαμετρικά αντίθετο με το σκοπό μας να επιδιώξουμε να επιβάλλουμε με τη βία την ελευθερία, την αγάπη ανάμεσα στους ανθρώπους και την πλήρη ανάπτυξη των ανθρώπινων ικανοτήτων. Πρέπει, λοιπόν, να

βασιζόμαστε στην ελεύθερη θέληση των άλλων και το μόνο που μπορούμε να κάνουμε είναι να προκαλέσουμε την ανάπτυξη και την έκφραση αυτής της θέλησης.

Είναι, όμως, εξίσου γελοίο και αντίθετο με το σκοπό μας ότι όσοι δεν συμμερίζονται τις απόψεις μας έχουν το δικαίωμα να μας εμποδίζουν όσον αφορά την έκφραση της θέλησής μας –εφόσον βέβαια, δεν τους αρνούμαστε το δικαίωμα στην ίδια την ελευθερία που απολαμβάνουμε εμείς.

Ελευθερία, επομένως, για όλους. Ελευθερία να προπαγανδίζουν στην πράξη τις ιδέες τους, χωρίς κανέναν περιορισμό πέρα απ' το πολύ φυσικό γεγονός ότι θα πρέπει να εξασφαλίζεται η ελευθερία για όλους.

Σ' όλα αυτά, όμως, αντιτίθενται –και μάλιστα με κτηνώδη βία - εκείνοι που επωφελούνται από τα υφιστάμενα προνόμια, εκείνοι που σήμερα κυριαρχούν κι επιβάλλουν το έλεγχό τους σ' όλη την κοινωνία. Αντίσταση λοιπόν! Και ώσπου να έρθει η ημέρα που θα καταστεί εφικτή η πραγμάτωση αυτών του σκοπών θα παλεύουμε με τη συνεχή προπαγάνδιση των ιδεών μας.

Οργάνωση των λαϊκών δυνάμεων. Αδιάκοπος αγώνας, βίαιος ή μη βίαιος ανάλογα με τις συνθήκες, ενάντια στην κυβέρνηση και ενάντια στην τάξη των αφεντικών για να κατακτήσουμε όσο γίνεται περισσότερη ελευθερία και ευημερία για όλους…». Ερρίκο Μαλατέστα

6) «…Το αναρχικό κίνημα σήμερα, υποφέρει από μια δυσκολία στην πολιτιστική του μετάδοση: οι αναρχικοί προσπαθούν να παρουσιάσουν το σχέδιό τους για την κοινωνική αλλαγή, αλλά δεν είναι ικανοί να γνωστοποιήσουν τους λόγους που το πιστεύουν. Αυτό οφείλεται στο ότι το σχέδιο για την κοινωνική αλλαγή παρουσιάζεται στους πιθανούς «πιστούς» χωρίς να συνοδεύεται από μια κατάλληλη και συναφή κοσμοθεωρία .

Χωρίς δηλαδή μια γενική θεωρία της ύπαρξης και των σχέσεων (ανάμεσα στους ανθρώπους, ανάμεσα στους ανθρώπους και τη φύση κλπ.) στην οποία οι άνθρωποι μπορούν να βρουν μια ταυτότητα, συνδεδεμένη με το αναρχικό ηθικό ιδανικό. Το καθήκον, να

εφοδιαστεί η αναρχική προοπτική με μια επαρκή, ζωντανή θεωρία, έχει αφεθεί στην πρωτοβουλία ξεχωριστών ατόμων, που μόνα τους πρέπει να ανακαλύψουν τους τρόπους απελευθέρωσης τους από τη σκλαβιά και τη φαντασιακή κυριαρχία. Σαν συνέπεια έχουμε, να παρουσιάζεται μια πολλαπλότητα ερμηνειών, απ' αυτούς που κατάφεραν να πετύχουν κάτι τέτοιο, που … ναι μεν, μπορεί να μη διαφέρουν πολύ μεταξύ τους αλλά δεν έχουν και ένα κοινό πλαίσιο αρχών και κατεύθυνσης,

Η έλλειψη μιας αυτόνομης και αυθεντικής ζωντανής φιλοσοφίας, περιορίζει την πιθανότητα διάδοσης της ελευθεριακής κοινωνικής προοπτικής, και επίσης αναγκάζει τους αναρχικούς να αναζητούν την προσωπική τους ταυτότητα μέσα στη φαντασιακή κυριαρχία. Η αναφορά στον ακτιβισμό σαν μια πηγή ταυτότητας (σύνηθες φαινόμενο στο κίνημα) λύνει επιφανειακά το πρόβλημα, γιατί ο ακτιβισμός, ειδικά της ιδιαίτερης αναρχικής μούχλας, δεν μπορεί να καλύψει όλες τις πλευρές της ύπαρξης, και αφήνει ακαλύπτους διαφόρους τομείς της προσωπικότητας στην επιρροή της φαντασιακής κυριαρχίας. Ο ακτιβιστής δεν είναι αρκετός ώστε να εκφράσει ολοκληρωτικά τον αναρχικό.

Η κατάσταση αυτή απαιτεί μια συλλογική αντιμετώπιση και μελέτη, με στόχο την οικοδόμηση μιας αναρχικής ζωντανής φιλοσοφίας, που θα είναι μια ανάμεσα σε πολλές άλλες, αλλά η οποία θα περιέχει τις γενικές αρχές και τα όρια αυτού του ξεχωριστού τρόπου αντιμετώπισης των πραγμάτων (και έτσι, αυτό τον ιδιαίτερο τρόπο ζωής, ακόμη και καθημερινά), και η οποία θα είναι συνδεδεμένη με την ελευθεριακή άποψη της κοινωνικής οργάνωσης,. Για να κατακτήσουμε αυτόν τον πραγματικά φιλόδοξο στόχο, πρέπει οπωσδήποτε να δώσουμε πρώτα ένα θετικό ορισμό της έννοιας της ελευθερίας…». Ρομπέρτο Αμπροσόλι

ΣΤΟΧΟΙ

1.

Η γενικευμένη κοινωνική αυτοδιεύθυνση σαν διαρκώς εξελισσόμενη κοινωνική , οικονομική – οργανωτική συνθήκη, ο αποκεντρωτισμός - κέντρο είναι παντού και περιφέρεια πουθενά- η αλλαγή του καταστατικού χάρτη των δήμων και των κοινοτήτων και η μετατροπή τους σε κοινωνικά συμβούλια-κομμούνες, η αυτοθέσμιση, η αυτονομία, το αυτεξούσιο, οι κοινωνικές πολιτοφυλακές και η άμεση δημοκρατία σαν πολιτειακό σύστημα λήψης των αποφάσεων, η ανακλητότητα και κυκλικότητα της εκπροσώπησης από τις γενικές συνελεύσεις των κοινοτήτων, η σύνθεση και συνεκτικότητα στην προσπάθεια λήψης των αποφάσεων, το δικαίωμα της διαφωνίας (όχι σαν αυτοσκοπός), το δικαίωμα στις μειοψηφούσες απόψεις να υλοποιούν τις προτάσεις τους, η ομοσπονδιοποίηση των κοινοτήτων, η συνομοσπονδιοποίηση των ομοσπονδιών, η αρχή της ελεύθερης συμμετοχής και αποχώρησης από αυτές. Όλα τα προηγούμενα αποτελούν επιγραμματικά, τις συνθήκες για μια κοινωνία οργανωμένη από τα κάτω.

Με άλλα λόγια, η οργάνωση όλης της κοινωνικής ζωής από κάτω προς τα πάνω και όχι το αντίστροφο, οδηγεί στο δρόμο που περνά από το χώρο της πολιτικής και κοινωνικής αυτονομίας, για τη διευθέτηση και αυτοοργάνωση του τοπικού κοινωνικού, οικονομικού και εργασιακού περιβάλλοντος χώρου και χρόνου στη γενικευμένη πολιτική και κοινωνική αυτοδιεύθυνση που είναι η αναγκαία συνθήκη για να περάσει η ανθρωπότητα στην αληθινή ελευθερία, στην πραγματική ισότητα, την αληθινή κοινωνική δικαιοσύνη και την πραγματική οικολογική ισορροπία.

2.

Κάτω από τις συνθήκες καπιταλιστικής βαρβαρότητας που ζούμε μόνο η δημιουργία κινήματος από τη βάση προς τα πάνω, δηλαδή από τον κοινωνικό, εργασιακό και δημοτικό χώρο σε μια κατεύθυνση ρήξης και ανατροπής των θεσμών και διαδικασιών της κεφαλαιο-κρατικής τάξης πραγμάτων μπορεί να θέσει συνολικά τα ζητήματα ανατροπής αυτών των συνθηκών.

Μέσα από τις διαδικασίες των γενικών συνελεύσεων και της ανακλητής εκπροσώπησης για την από κοινού λειτουργία της κοινωνικής ζωής, δημιουργώντας και προτείνοντας στην κοινωνία διαδικασίες και όργανα που θα την κάνουν ανοιχτή σε συνθήκες επανατροφοδοτούμενης ελευθερίας, γκρεμίζοντας το συγκεντρωτισμό του κράτους και την αστικοποίηση των πόλεων. Ενάντια στην οικονομία για την οικονομία και την κατανάλωση για την κατανάλωση, μετατρέποντας την εργασία από μισθωτή δουλεία σε δημιουργική δράση και δημιουργώντας εκείνες τις συνθήκες που θα επιτρέπουν την κατανόηση και τη συνεργασία με τη φύση.

Σ΄ αυτή την κατεύθυνση, είναι αναγκαία η δημιουργία ελευθεριακών συλλογικοτήτων δράσης (συμβούλια γειτονιάς, επιτροπές κατοίκων, συνεργατικές δράσεις, αυτόνομα συνδικάτα ,πολιτιστικά στέκια, εργασιακά συμβούλια, σύλλογοι νέων και φοιτητών, οικολογικές ομάδες και οργανώσεις, οικοκοινότητες κτλ), που μπορούν να μετατραπούν σε όργανα αποδόμησης του κρατικού και κομματικού ελέγχου και ρήξης με την υπάρχουσα κατάσταση.

Αυτά τα όργανα αποδόμησης, σε οριζόντια διασύνδεση, συνεργασία και συντονισμό με όλες τις γειτονιές και περιοχές, τόσο για τα ιδιαιτέρα, τα τοπικά όσο και για τα γενικότερα προβλήματα και ενδιαφέροντα τους, πρέπει να εμπεριέχουν ξέχωρα από το μερικό και το ολικό ζήτημα ανατροπής, μέσα από τη σύνδεση της καθημερινότητας με τα υπαρκτά προβλήματα που δημιουργεί αυτή η κοινωνία της εκμετάλλευσης, της καταπίεσης και της μόλυνσης, σε μια διαδικασία αναπόσπαστη από την υπόθεση της συνολικής ρήξης και ανατροπής της κεφαλαιο-κρατικής κοινωνίας.

Τέλος, αυτές οι αντιθεσμίσεις δημιουργώντας το δικό τους πρότυπο ζωής ,τη δική τους «εσωτερική» ζωή με τις δικές τους ανθρώπινες σχέσεις που είναι ενάντια στην αλλοτρίωση και ενάντια στην αποξένωση, όπου ο κάθε αγωνιστής, αλλά και ο καθένας καταπιεσμένος άνθρωπος, θα πρέπει να βρίσκει ζεστασιά, κατανόηση, αγάπη, θαλπωρή και αλληλεγγύη. Αυτές οι αντιθεσμίσεις μπορούν και πρέπει να αποτελέσουν την «αντι κοινωνία» μας, το πρόπλασμα για την μετάβαση στην νέα κοινωνική ζωή.

3.

Ακόμα και να θέλαμε, είναι αδύνατο να περιγράψουμε, να προδιαγράψουμε ή να προκαθορίσουμε στις λεπτομέρειες τους τη μορφή και το περιεχόμενο της κοινωνικής αναγέννησης σε όλα τα επίπεδα που θα φέρει η κοινωνική αυτοδιεύθυνση. Χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν αφήνουμε τη σκέψη και τη φαντασία να οραματιστεί και να σχεδιάσει.

Με τίποτα όμως δε μπορεί να προκαθοριστεί – εγκλωβιστεί σε νεκρά εγκεφαλικά σχήματα και χιλιαστικές επινοήσεις, ο οργασμός και ο πλούτος της ζωής στην αταξική – ακρατική κοινωνία, σε μια κοινωνία που η ζωή αποκτά νόημα και περιεχόμενο, σε μια κοινωνία που ο άνθρωπος σαν πρόσωπο αποκτά σημασία και νόημα.

Κατ΄ αυτό τον τρόπο, το ζήτημα της υπέρβασης και μετάβασης σ΄ αυτές τις νέες συνθήκες αποκλείει κάθε έννοια νομοτελειακής βεβαιότητας, δεδομένου πως η απελευθέρωση των καταπιεσμένων – εκμεταλλευομένων τις σημερινής εποχής, είναι έργο των ίδιων. Άλλωστε, και ο σχεδιασμός υπό το πρόσχημα της επιστημονικότητας είναι μια φενάκη.

(Η επίκληση της επιστήμης αντί για την επίκληση του λαού επαναφέρει, σαν ηχώ, εκείνες τις παλιές σελίδες του Μπακούνιν σχετικά με τους κοιμισμένους, τα ευχαριστημένα τέκνα της μπουρζουαζίας, τους διπλωματούχους, που όπως έλεγε, "αφιερώνονται αποκλειστικά στη μελέτη των μεγάλων προβλημάτων της φιλοσοφίας, της κοινωνικής και πολιτικής επιστήμης- και

επεξεργάζονται θεωρίες που -τελικά δεν έχουν άλλο σκοπό παρά να δείχνουν την οριστική ανικανότητα των εργατικών και λαϊκών μαζών).

Δεν είναι ιστορικά επιβεβαιωμένο ότι οι καταπιεζόμενοι – εκμεταλλευόμενοι της σημερινής εποχής, θα ακολουθήσουν τον έναν ή τον άλλο δρόμο.

Εκείνο, όμως, που μπορεί να ειπωθεί με βεβαιότητα είναι, ότι χωρίς πλατιές μαζικές ελευθεριακές, αντιιεραρχικές, αντισυγκενρωτικές οργανώσεις, χωρίς λαϊκά αντιθεσμικά όργανα, χωρίς συνοχή θεωρίας και πράξης δεν μπορεί να επιτευχθεί αυτός ο αγώνας. Ή που θα είναι αγώνας απελευθερωτικος ή που δε θα είναι!.

Καθώς δεν μπορεί να υπάρξει ελευθεριακη-αντιιεραρχική κοινωνία χωρίς ελευθεριακούς-αντιεξουσιαστές, και καθώς αυτοί δημιουργούνται μόνο από την ορθολογική συζήτηση και κατανόηση των αγώνων, εκείνοι που ήδη αντιπαρατίθενται στο κράτος και την ταξική κυριαρχία , οφείλουν να υποστηρίξουν και να βοηθήσουν θετικά και πρακτικά αυτές τις διαδικασίες και τους αγώνες.

Ο αγώνας για μια κοινωνία προς το ανθρωπινότερο, δηλαδή, χωρίς κυριαρχία και εκμετάλλευση από άνθρωπο σε άνθρωπο, θα είναι διαρκής και πολύμορφος. Δε θα είναι αγώνας μόνο για την καλυτέρευση του βιοτικού επιπέδου, αλλά και αγώνας για την αλλαγή της συνείδησης και του τρόπου σκέψης μας.

Αγώνας που δε θα αφορά μόνο την αλλαγή της κοινωνικής βάσης, (οικονομία, σχέσης παραγωγής) αλλά και το εποικοδόμημα (πολιτισμός, κοινωνικές σχέσης) θέτοντας σε αμφισβήτηση και ανατροπή το πολιτειακό και πολιτισμικό μοντέλο του καπιταλισμού και του κράτους.

4.

Συνοψίζοντας το περιεχόμενο του αγώνα μας, παλεύουμε μέσα από επαναστατικές **(1)** μαζικές διαδικασίες να διαμορφωθούν και να επιβληθούν εκείνες οι συνθήκες όπου:

1. Η συγκεντροποίηση της πολιτικής εξουσίας και του κράτους, αντικαθίσταται με την αποκέντρωση και ομοσπονδιοποίηση όλων των κοινοτήτων.

2. Το σύστημα της πολιτικής διαμεσολάβησης, αντικαθίσταται με την *άμεση δημοκρατία* των λαϊκών συνελεύσεων με άμεσα ανακλητή και κυκλική εκπροσώπηση.

3. Οι επιβαλλόμενες και αυστηρά πυραμιδοειδείς δομές της ιεραρχικής - κεφαλαιοκρατικής κοινωνίας, αντικαθίσταται με τη δημιουργική και οριζόντια σχέση των αυτόνομων κοινοτήτων και συνεργατικών ενώσεων που επιδέχονται πάντα βελτιώσεις στη μορφή και στο περιεχόμενό τους. Υπάρχει μια ανθρώπινη κοινότητα και οι κοινωνικοί διαχωρισμοί οι βασισμένοι σε τάξη, εθνικότητα, φύλο ή ράτσα πρέπει να εξαφανιστούν.

4. Το σύστημα της διαχείρισης των ανθρώπων, αντικαθίσταται από τη διαχείριση των πραγμάτων, μέσω της *γενικευμένης κοινωνικής αυτοδιεύθυνσης*.

5. Η ισότητα απέναντι στο νόμο, αντικαθίσταται με την ισότητα μεταξύ των ανθρώπων. Ο καταναγκασμός του νόμου, αντικαθίσταται από τις *αμοιβαίες συμφωνίες*.

6. Η κοινωνική ανισότητα του συστήματος κυριαρχίας, αντικαθίσταται από την κοινωνική ισότητα, όχι σαν ισοπεδωτική ομοιομορφία, αλλά μέσα από την διαφορετικότητα των ίσων.

7. Οι διαταραγμένες και καταρρέουσες ισορροπίες του φυσικού περιβάλλοντος, απόρροια της απληστίας του κεφαλαιοκρατικού συστήματος για κυριαρχία, επέκταση και κέρδος, αντικαθίσταται από ένα οικονομικο - κοινωνικό σύστημα μη διαταραγμένο από κοινωνικές ανισότητες και γι΄ αυτό οικολογικά ισορροπημένο.

8. Η κυριαρχία απέναντι στην φύση και το περιβάλλον αντικαθίσταται από την κατανόηση της φύσης, την διατήρηση της ισορροπίας και την συνεργατική σχέση μ΄ αυτή.

9. Η κυριαρχία της επιστήμης και της τεχνολογίας πάνω στην κοινωνία και οι γνώσεις που παράγονται, ελέγχονται και καρπώνονται από τις ολιγαρχίες, αντικαθίστανται από την ισορροπία μεταξύ "του δέντρου της ανθρώπινης γνώσης" - κοινωνικής εμπειρίας και των επιτευγμάτων της επιστήμης και της τεχνολογίας, στην υπηρεσία του κοινωνικού συνόλου και του ατόμου.

10. Η πνευματική και η γνωστική ιδιοκτησία, αντικαθίσταται από τη γνώση και τη δημιουργικότητα σαν κοινωνικά αγαθά και σαν τέτοια, ελεύθερα προσβάσιμα σε όλη την κοινωνία.

11. Η εμπορευματοποίηση της παιδείας και της γνώσης, αντικαθίσταται από την χαρά και απόλαυση της μεταδιδόμενης γνώσης που σαν δημόσιο αγαθό παρέχεται σε όλους, ελεύθερα προσβάσιμη σε όλες τις βαθμίδες. Η παιδαγωγική της υποταγής, της δημιουργίας υπηκόων και της επιβολής άκριτων γνώσεων, αντικαθίστανται, από την διαπαιδαγώγηση της ελευθερίας, της αυτονομίας και της κριτικής σκέψης.

12. Η υγεία από εμπόρευμα και η ιατρική επιστήμη ως ανεξάρτητη αυτονομημένη κατάσταση έξω από τις κοινωνικές ανάγκες και πάνω από την κοινωνία και προϊόν των εταιριών, αντικαθίσταται από την υγεία σαν δημόσιο αγαθό που παρέχεται ισότιμα σε όλους και η ιατρική επιστήμη ξαναγίνεται η επιστήμη του ανθρώπου στην υπηρεσία της κοινωνίας και της υγείας.

13. Η παραμέληση, η αδιαφορία και η υποκριτική φιλανθρωπία για τους απόμαχους της ζωής ,τα παιδιά, αλλά και των ανήμπορων προς εργασία, αντικαθίσταται από την κοινωνική πρόνοια, μέριμνα, φροντίδα και εξασφάλιση των μέσων επιβίωσης, ανάπτυξης και ευημερίας όχι μόνο γι΄ αυτούς, μα και για όλους όσους αδυνατούν

να τα εξασφαλίσουν οι ίδιοι με την εργασία τους (γιατί ο άνθρωπος εκτός των άλλων σιχαίνεται την ελεημοσύνη).

14. Η ατομική ιδιοκτησία της γης και των μέσων παραγωγής, αντικαθίσταται με την *κοινή συλλογική* ιδιοκτησία (ως προς τις κοινωνικές μορφές παραγωγής) και την *ατομική* χρήση (ως προς τις ατομικές μορφές παραγωγής).

15. Η σημερινή κεφαλαιοκρατική οικονομία και εμπορευματοποιημένη παραγωγή που είναι πάνω και πέρα από τις πραγματικές κοινωνικές ανάγκες αντικαθίσταται, από την πολιτική οικονομία και παραγωγή ενσωματωμένη μέσα στις κοινότητες και την κοινωνική ζωή.

16. Η παθητικότητα των μαζών, ως υποταγμένων παραγωγών και εξαρτημένων καταναλωτών. Και ο υποβιβασμός της έννοιας του πολίτη σε οπαδό, ψηφοφόρο, καταναλωτή που έχει επιφέρει ο καπιταλισμός, αντικαθίσταται με την άμεση και ενεργή συμμετοχή των ανθρώπων μέσα από παραγωγικά – καταναλωτικά- κοινοτικά συμβούλια.

17. Το καθεστώς της μισθωτής δουλείας, αντικαθίσταται από την αυτοδιεύθυνση της εργασίας. Οι ίδιοι πολίτες που είναι ταυτόχρονα εργαζόμενοι-παραγωγοί-καταναλωτές είναι ταυτόχρονα μέλη κοινοτήτων θα αποφασίζουν τι παράγουν, γιατί το παράγουν, πώς το παράγουν, πού το διαθέτουν, αρχικά μέσα από την αρχή: «από τον καθένα σύμφωνα με τις πηγές και τις ικανότητες του στον καθένα σύμφωνα με τις ανάγκες του».

18. Ο καπιταλιστικός καταμερισμός της εργασίας, αντικαθίσταται από την *δημιουργική ολοκλήρωση και ενοποίηση* της εργασίας, είτε είναι βιομηχανική, είτε είναι αγροτική, είτε είναι χειρονακτική είτε πνευματική.

19. Η καταπίεση και η εμπορευματοποίηση των ενστίκτων και των αισθήσεων, αντικαθίσταται με την όλο χαρά απελευθέρωση της ανθρώπινης φύσης.

20. Η ηθική της υποταγής, της υπεκφυγής, του ανταγωνισμού, του ψεύδους και της ανευθυνότητας, αντικαθίσταται με την ηθική της ελευθερίας, της άμιλλας, της αλληλεγγύης, της αξιοπρέπειας και της υπευθυνότητας.*«Όχι δικαιώματα χωρίς υποχρεώσεις, όχι υποχρεώσεις χωρίς δικαιώματα».*

5.

Διακηρύττουμε ότι: Από την αρχαιότητα, ο όρος **κομμουνισμός** δεν σήμαινε μια μέθοδο αγώνα και πολύ λιγότερο μια συγκεκριμένη μέθοδο συλλογισμού, αλλά ένα κοινωνικό σύστημα βασισμένο στην ολοκληρωτικά ριζοσπαστική αναδιοργάνωση της κοινωνίας, στη βάση της κοινής ιδιοκτησίας του πλούτου, της κοινής απόλαυσης των καρπών της κοινής εργασίας από τα μέλη της ανθρώπινης κοινωνίας, χωρίς κανείς να μπορεί να οικειοποιείται κάποιο κοινωνικό κεφάλαιο για τον εαυτό του για τα αποκλειστικά του οφέλη και να αποκλείσει ή να βλάψει τους άλλους.

Ο **κομμουνισμός** πρέπει να συνθέτει την οικονομική βάση μιας κοινωνίας που έχει μετασχηματιστεί μέσω μιας επαναστατικής διαδικασίας, ενώ η **αναρχία** είναι το πολιτικό της αποκορύφωμα.

Ο **ελευθεριακός (2) κομμουνισμός** είναι η οικονομική διευθέτηση πάνω στην οποία θα μπορούσε να βασιστεί μια κοινωνία χωρίς

κυβέρνηση. Η **άμεση δημοκρατία** αναφορικά με τους τρόπους λήψης των αποφάσεων και της ελευθερίας του λόγου του πράττειν και του σκέπτεσθαι βρίσκουν την κορύφωση τους στην **αναρχία** (δηλαδή, στην απουσία κάθε κυβέρνησης), ενώ ελεύθερη και εθελοντική οργάνωση των κοινωνικών σχέσεων είναι ο καλύτερος τρόπος να εφαρμοστεί ο κομμουνισμός. Το ένα είναι, κατά τον αποτελεσματικότερο τρόπο, η εγγύηση του άλλου και αντιστρόφως. Από εδώ και η συγκεκριμένη διατύπωση του **Αναρχικού κομμουνισμού** ως ιδανικού και ως κίνητρου για αγώνα.

6.

Σ΄ αυτόν τον αγώνα, που είναι ο μόνος που αξίζει τον κόπο να συμμετέχουμε, ακόμα και να αφοσιωθούμε, εμείς οι αναρχικοί δε θα είμαστε μόνοι μας. Ένα πλατύ μαζικό αντιεξουσιαστικό – αντιιεραρχικό - ελευθεριακό ρεύμα θα έρθει και θα σαρώσει τον παλιό κόσμο. Έτσι που να μη μείνει λίθος επί λίθου!

Έτσι που το κράτος και ο καπιταλισμός να πάρουν επιτέλους τη θέση που τους αρμόζει : στο μουσείο της ιστορίας.

Οι νέες κοινωνικές φόρμες περιμένουν αυτούς που θα τις δημιουργήσουν !

Σημείωση:

1) Ένας αναρχικός που ικανοποιείται με τον περιορισμό των εξουσιών και εγκαταλείπει την ιδέα της κατάργησης του κράτους και της ατομικής ιδιοκτησίας των μέσων παραγωγής, ένας αναρχικός που αποδέχεται να απολαμβάνει κάποιος τα αγαθά του και τη μικρή του ατομική ευτυχία, διάγοντας μια άνετη ζωή, ένας αναρχικός, λέω, που αποδέχεται τα όρια τα οποία του επιβάλλει το εδραιωμένο σύστημα, δεν είναι αναρχικός, αλλά φιλελεύθερος. Και δε θα υπάρξει μια «σχιζοφρενική συνείδηση» που να μπορεί να τον σώσει.

Ο αναρχικός που εγκαταλείπει την ιδέα της επανάστασης γίνεται, είτε το θέλουμε είτε όχι, ένας **«φίφις»,** όπως τον αποκαλούν στη Γαλλία (φί-φις: φιλελευθερο-φιλελευθεριακός).
Εντουάρντο Κολόμπο

2) Ο Κροπότκιν πρώτος χρησιμοποίησε τον όρο **ελευθεριακός** το 1890, για να δημιουργήσει μια ομπρέλα για τις μυριάδες ομάδες που δεν αγωνίζονταν μόνο για ελευθερία, αλλά και για ισότητα και για την εναρμόνιση των δύο αυτών φαινομενικά αντίθετων εννοιών. Υποστήριζε ότι η ελευθερία είναι ***ποιοτική*** ως τέτοια αποτελεί φυσική συνέπεια της ισότητας που βασίζεται στην κοινοτική ζωή και στα δημοκρατικά ιδανικά.

ΘΕΣΕΙΣ

1.

Από την εμφάνιση των εξουσιαστικών – ιεραρχικών συστημάτων και του κράτους ως δύναμη επιβολής και θέλησης των ολίγων, οι ολιγαρχίες αντιλαμβάνονται και οργανώνουν την κοινωνική ζωή «κατ΄ εικόνα και καθ΄ ομοίωσιν» του εαυτού τους. Αντιλαμβάνονται τον κόσμο, και κατ΄ επέκταση τη ζωή, μονοσήμαντα, μονοδιάστατα και ομοιόμορφα, κατά συνέπεια, κυριαρχικά.

Γι΄ αυτό, όπου εμφανίζεται μια διαφορετική εκδήλωση και οργάνωση της κοινωνικής ζωής, η κυριαρχία έχει την τάση να την καταστέλλει. Και όταν δεν επαρκεί η καταστολή επιχειρεί να την αφομοιώσει και να την αποδεχθεί στο μέτρο που καταφέρνει να αυτοαναπαραχθεί μέσα της.

2.

Τα αστικά και αργότερα κρατικο – καπιταλιστικά, «σοσιαλιστικά» καθεστώτα που επιβλήθηκαν μετά από τις μεγάλες λαϊκές επαναστάσεις, από τον δέκατο όγδοο μέχρι και τον εικοστό αιώνα, αν και εναντιώθηκαν στη φεουδαρχία, στη μοναρχία και στο δεσποτισμό, σκόπιμα διαστρέβλωσαν τους αγώνες για την οργάνωση της κοινωνίας από τα κάτω προς τα πάνω.

Μέσα από ελιτίστικες αριστοκρατικές αντιλήψεις και δοξασίες μην έχοντας εμπιστοσύνη στις λαϊκές μάζες - οι λαϊκές μάζες δεν είναι ικανές να αυτοκυβερνηθούν - παραχάραξαν την αξίωση αυτών των επαναστάσεων για πολιτικές ελευθερίες, κοινωνική ισότητα, αδελφότητα και τον λαϊκό αυτοπροσδιορισμό και επέβαλαν συστήματα διακυβέρνησης που διατήρησαν τους θεσμούς των φεουδαρχικών -μοναρχικών καθεστώτων. (Γιατί, τι άλλο είναι ο θεσμός της πρωθυπουργίας, της προεδρίας, των υπουργών, του δημάρχου κτλ);.

Έτσι οι αστικές και μετέπειτα εργατικές μικροαστικές ελίτ εκμεταλλευόμενες τις τεράστιες προοπτικές που άνοιγαν οι λαϊκές επαναστάσεις, σφετερίστηκαν αυτή τη δυναμική εξ΄ ονόματι του εαυτού τους και της τάξης που εκπροσωπούσαν. Από το αυτεξούσιο των εθνοσυνελεύσεων, των τομέων και της συντακτικής περάσαμε στην εξουσία του διευθυντηρίου και του Βοναπάρτη, αργότερα ενός Αδόλφου, ενός Μπενίτο και μυρίων άλλων και από το αυτεξούσιο των συμβουλίων – σοβιέτ και των εργατικών επιτροπών περάσαμε στην εξουσία μιας πολιτικής κλίκας , του κόμματος, του Πατερούλη τον λαών και του Μεγάλου Τιμονιέρη.

Συμπύκνωσαν και μεγιστοποίησαν την ιεραρχία (πρώτη φορά στην ιστορία της ανθρωπότητας σε τέτοιο βαθμό), μέχρι τα έσχατα όριά της και στο τέλος στρατιωτικοποίησαν όχι μόνο όλες τις βαθμίδες των ανθρώπινων εκδηλώσεων, αλλά και το σύνολο της κοινωνικής ζωής.

3.

Μέχρι σήμερα, βλέπουμε να συμβιώνουν μονάρχες με κοινοβούλια, δικτάτορες και τύραννοι με δημοκρατικό προσωπείο, θεόσταλτοι σωτήρες, πατερναλιστές και πλήθος άλλοι σαλτιμπάγκοι, και όλα αυτά τα πολιτειακά συστήματα, φυσικά, αυτοαποκαλούνται λαϊκά ή δημοκρατικά.

Ακόμα και δίπλα στην πιο «μοντέρνα» φιλελεύθερη εκδοχή του συστήματος κυριαρχίας, το μοίρασμα της εξουσίας μεταξύ των ελίτ, δηλαδή της κοινοβουλευτικής διακυβέρνησης και της εναλλαγής των προσώπων στην εξουσία, συνυπάρχουν στην οικονομία και στην πολιτική, ο νεποτισμός (οικογενειοκρατία), το πολιτικό κληρονομικό δίκαιο, η προσωπολατρία, η ευνοιοκρατία, τα προνόμια και η διαφθορά.

Όλα τα παραπάνω είναι, ουσιαστικά, δομικά στοιχεία του καπιταλισμού και του κράτους ,γιατί απλούστατα χωρίς αυτά τα χαρακτηριστικά, ούτε η εξουσία των εκάστοτε πολιτικών ελίτ θα διαρκούσε για πολύ, ούτε φυσικά, η εκλογική πελατεία των κομμάτων.

4.

Η σύγχρονη δημοκρατία στις μέρες μας είναι μια τυπική αστική επίκληση των ατομικών δικαιωμάτων και του κράτους δικαίου. Οι πολιτικές κάστες εκφραστές αυτής τής δημοκρατίας στην πραγματικότητα από την μια προωθούν την λεγόμενη συμμετοχή στα κοινά που εξαντλείται στην άσκηση του εκλογικού διώματος και από την άλλη προωθούν την παραίτηση από τα κοινά με την επαγγελματοποίηση, κομματικοποίηση της πολιτικής ζωής, ενώ το λεγόμενο πλειοψηφικό σύστημα που διατυμπανίζουν καταρρέει από την μι αθρόα προσέλευση των ψηφοφόρων στις εκλογές, φυσικά δεν τους απασχολεί να κυβερνούν μειοψηφικά αρκεί να μην ύπαρξει κυβερνητικό κενό, διαλύουν τον κοινωνικό ιστό και εξατομικεύουν

τα πρόσωπα προωθώντας από τη μία την ιδιώτευση – ο σώζων εαυτό σωθήτω – και από την άλλη τη μαζικοποίηση.

Μαζικοποίηση μέσα από τους μηχανισμούς ελέγχου της γνώμης, της συνείδησης και συμπεριφοράς, από τα μαζικά μέσα ενημέρωσης. Μέσα που έχουν μετατραπεί σε τεράστιες μηχανές συμφερόντων, δύναμης (θυμίζοντας την δύναμη τής προπαγάνδας που είχαν και έχουν οι εκκλησίες), προπαγάνδας και πλύσης εγκεφάλου.

Μαζικά μέσα που προωθούν την διαιώνιση και επέκταση της κυριαρχίας κεφαλαίου και κράτους, με σχέση συγκοινωνούντων δοχείων, μεταξύ αυτών και των πολιτικών ελίτ, διαστρεβλώνοντας και διαπλάθοντας την ελεύθερη βούληση και την κριτική σκέψη των οικονομικά εκμεταλλευόμενων και πολιτικά καταπιεζομένων ανθρώπων.

Η κοινωνικότητα του καπιταλισμού και η έννοια του πολίτη δεν συνιστούν κοινωνία των πολιτών, αλλά, πληθυσμιακή συσσώρευση ιδιωτών – υπηκόων, οπαδών, ψηφοφόρων, καταναλωτών με υπέρτατο δικαίωμα, το δικαίωμα στην ιδιοκτησία και την κατανάλωση, είναι η «κοινωνία» των ιδιωτών (αρρώστων) με χίλια δυο αντικρουόμενα ιδιωτικά-ατομικά συμφέροντα που ιεραρχούνται, διαμορφώνονται και διαχειρίζονται από τις εκάστοτε πολιτικές ελίτ. Έτσι, η ελευθερία ταυτίζεται με την οικονομία της αγοράς και τη συσσώρευση του κέρδους.

Η ελευθερία είναι η αγορά, όχι των ιδεών και του πράττειν, αλλά αφενός της κατανάλωσης και της διακίνησης εμπορευμάτων, και αφετέρου του επιχειρείν των μεγαλοϊδιοκτητών της γης, των μέσων παραγωγής , των υπηρεσιών, του θεάματος – ακροάματος και των άυλων κεφαλαίων.

5.

Οι κυρίαρχες πολιτικές ελίτ, μέσα από το προσωπείο της λεγόμενης αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας - σε όλες τις εκδοχές της - και μέσω της διαδικασίας των εκλογών, καλλιεργούν την αυταπάτη πως έτσι εκφράζεται η λαϊκή θέληση, δημιουργούν τις ανάλογες συναινετικές διαδικασίες και νομιμοποιούνται.

Με αυτή τη διαδικασία, ανεξάρτητα αν την επόμενη των εκλογών αναιρούνται οι υποσχέσεις, και τα προγράμματα των πολιτικών ελίτ και οι βεβαιότητες του λαού μετατρέπονται σε θολές καταστάσεις, αυτή η αντιπροσώπευση δεν μπορεί να ανακληθεί. Στερείται, έτσι, η δύναμη του λαού και μεταβιβάζεται στην κυρίαρχη τάξη και στην πολιτική ελίτ που την εκπροσωπεί.

Από την άλλη, όμως, κάθε εναλλαγή της κυβερνητικής εξουσίας κρύβει τη μεγαλύτερη δυνατή υπόσχεση αλλά και απάτη για την ικανοποίηση των αναγκών της κοινωνίας, ενώ αφαιρεί από τους ανθρώπους την συνείδηση ότι έχουν την δυνατότητα και μπορούν να παίρνουν αποφάσεις ως ίσοι μεταξύ ίσων για την κοινωνία.

Το μοντέλο της δήθεν διαδοχής συστημάτων πολιτικής διακυβέρνησης σε όλο τον πλανήτη (ενώ στην ουσία δεν αλλάζουν οι πολιτικές αλλά τα πρόσωπα), και του κοινοβουλευτισμού που προωθούν οι Αμερικάνοι και οι Ευρωπαίοι ιμπεριαλιστές εξασφαλίζει τη δυναμική ενσωμάτωση όλων εκείνων των στοιχείων που επιβάλλει σε κάθε χώρα μια κυρίαρχη ομάδα-ελίτ επαγγελματιών πολιτικών, εξουσιοδοτημένη από τις οικονομικές ολιγαρχίες να λαμβάνει για λογαριασμό όλης της κοινωνίας αποφάσεις ακόμα και όταν επικαλούνται κατ΄ επίφαση φυσικά, τις επαναστατικές αξίες της ισότητας, της δικαιοσύνης, της αλληλεγγύης και της ελευθερίας.

6.

Ο νεο-φιλελευθερισμός σαν κοινωνικο οικονομικό μοντέλο και ο ατομικισμός σαν αντίληψη που προάγονται και επιβάλλονται από τις κυρίαρχες ελίτ της τεχνο-γραφειοκρατίας και της πολιτικής μαζί με την άρχουσα οικονομική τάξη, τείνουν να επικρατούν σαν κοινωνικές σχέσεις, ενώ το τέλος των ιδεολογιών που προβάλλουν οι κοινωνιολόγοι- απολογητές της κυριαρχίας, εξυπηρετεί την επιβολή και επικράτηση μόνο μιας ιδεολογίας: αυτής του νεοφιλελευθερισμού και του ατομικιστικού ωφελιμισμού.

Μέσω της ιδεολογικής τρομοκράτησης οι καπιταλιστές μας πείθουν (βλέπε τη θεωρία του μονόδρομου, όσον αφορά το οικονομικό μοντέλο «ελεύθερη» αγορά, "ανάπτυξη ή θάνατος" κτλ), ότι η αστική δημοκρατία και ο κοινοβουλευτισμός, είναι τα καλύτερα πολιτειακά συστήματα.

Μέσω της στρατηγικής του φυσικού φόβου, ο καπιταλισμός έχει αδρανοποιήσει την καταπιεσμένη - εκμεταλλευόμενη κοινωνία από το όνειρο, τη διάθεση και την θέληση για αγώνες υπέρβασης και ανατροπής της σημερινής πραγματικότητας. Και βέβαια, όσο πιο φιλελεύθερος - μονεταριστικός γίνεται ο καπιταλισμός, τόσο περισσότερο έχει την ανάγκη της κρατικής βοήθειας για να καταστέλλει τις αντιδράσεις, που είναι ανέξοδη για τα αφεντικά, αφού τους παρέχονται αυτές οι υπηρεσίες δωρεάν.

Έτσι, όταν διεξάγονται κάποιοι αγώνες – οι οποίοι τις περισσότερες φορές δεν είναι ούτε καν αμυντικοί - οπισθοδρομούν και χάνονται και τα ελάχιστα που είχαν μέχρι τότε κερδισθεί από τους προγόνους μας προλετάριους, φέρνοντάς μας σε μια κατάσταση να διεκδικούμε αυτό που ήδη υπάρχει. Δηλαδή, τις παλιές λαϊκές ελευθερίες, τις έστω και λίγες δημοκρατικές κατακτήσεις και εργατικά δικαιώματα.

Η ολοκληρωτική αναδόμηση του κοινωνικού ιστού και της συναίνεσης που είχε επιβληθεί την προηγούμενη ιστορική περίοδο, από την σοσιαλδημοκρατική διαχείριση του καπιταλισμού μέσω του λεγόμενου κράτους πρόνοιας, των δημοκρατών ριζοσπαστών, μέσω του λεγομένου κράτους δικαίου και των μπολσεβίκων μέσω του λεγόμενου «σοσιαλιστικού» κράτους, τα τελευταία χρόνια αναιρείται.

Αναιρούνται επίσης και οι κατακτήσεις που επιβλήθηκαν από τους αγώνες των εργαζομένων για βελτίωση των εργασιακών, παραγωγικών σχέσεων και αμοιβών τους.

Κατεδαφίζεται αυτή η συναίνεση, αυτή η μεταπολεμική ταξική συνεργασία μεταξύ κεφαλαίου και εργασίας, αυτό το οικοδόμημα «το μέγαρο του λαού και τις δημοκρατίας» και σωριάζεται σαν χάρτινος πύργος, από τους επιγόνους αυτών των ιδεών, τους νεοσοσιαλ–φιλελεύθερους, (αφού πρώτα εξασφαλίσανε ότι δεν θα υπάρξει σοβαρή αντίσταση).

Στα χαλάσματα του πλειοδοτούν οι νέοι ολιγάρχες, στο χρηματιστήριο των υλικών κατεδάφισης. Χαλάσματα, που σαν υλικά ανακύκλωσης είναι μια διαρκής στόχευση από τη μεριά των κυρίαρχων πολιτικών ελίτ και των νέων ολιγαρχιών του πλούτου στην χρησιμοποίηση τους για την αναδόμηση και αναδιάρθρωση του κράτους.

Το τέλος μιας ολόκληρης εποχής σηματοδοτεί κύρια για την μαρξιστική αριστερά, τα εξής: **α.** να θέσει στην καθημερινότητά της το ερώτημα καθαυτό: τι είναι το κράτος, ποιους σκοπούς και ποιους εξυπηρετεί τώρα και μελλοντικά (κάτι ξέρουν για την χρησιμότητα του οι φίλοι μας οι σοσιαλφιλελεύθεροι, νεοφιλελεύθεροι δημοκρατικοί), και **β.** να αναθεωρήσει και να μετασχηματίσει την άποψή της γι΄ αυτό, αν θέλει να είναι επαναστατικά ,ουμανιστικά και κοινωνικά ωφέλιμη.

7.

Το κράτος σήμερα αποκτά την πραγματική του μορφή. Αυτή για την οποία δημιουργήθηκε. Δηλαδή, το φύλακα και το εργαλείο της εκάστοτε άρχουσας τάξης, χωρίς κοινωνικά, δημοκρατικά, ηθικά, προσχώματα και επικαλύψεις.

Στις χώρες του υπαρκτού καπιταλισμού η τεχνογραφειοκρατική ιδεολογία του πραγματισμού, της λειτουργικότητας, της εργαλειακής χρήσης των ανθρώπων, των οικονομικών μεγεθών και της εμπορευματοποίησης, έχει μετατρέψει εκατομμύρια ανθρώπους σε πληθυσμιακές στοίβες, σε απλούς κατοίκους - καταναλωτές και σε νούμερα για στατιστικές.

Από την άλλη, στις χώρες του πρώην «ανύπαρκτου» σοσιαλισμού, μιλάμε για τις ορδές των καταπιεσμένων της νέας εποχής που περιφέρονται από ανατολή σε δύση και από βορρά σε νότο, στροβιλίζοντας πάνω στα παγωμένα ερείπια που άφησε ο επιστημονικός μαρξιστο - λενινιστικός σοσιαλισμός, διεκδικώντας το τίποτα ή αυτό που ήδη υπάρχει, ή ψάχνοντας για ένα νέο ποιμένα.

Αδιαφορώντας για την τεράστια δημόσια περιουσία που με τόσο κόπο επιτεύχθηκε από τους προγόνους εργάτες, αφέθηκε να περάσει

στα χέρια μιας χούφτας ανθρώπων πρώην αξιωματούχων γραφειοκρατών **(1)** του παλιού κρατικο-κομματικού καθεστώτος και νυν ολιγαρχικών ελίτ του πλούτου και της πολιτικής.

Αυτή η αναδιανομή του κοινωνικού πλούτου χαρακτηρίζεται ως η μεγαλύτερη αναδιανομή του κοινωνικού πλούτου που συνέβη ποτέ στην ανθρωπότητα , ενώ από την άλλη διαλύθηκαν και ιδιωτικοποιήθηκαν δημόσιες κοινωνικές υπηρεσίες με βαθύτατα δυσμενείς για τις κοινωνίες αυτές, ανθρωπολογικές και κοινωνικές επιπτώσεις.

Αλλά για να υπερασπίσεις κάτι πρέπει να το αισθάνεσαι δικό σου η τουλάχιστον ότι δικαιωματικά σου ανήκει, τέτοια ήταν και είναι η αποξένωση του εργαζόμενου λαού στις χώρες του πρώην υπαρκτού «σοσιαλισμού» από τα δημόσια πράγματα που ποτέ δεν αισθάνθηκε αυτά τα δημόσια πράγματα δικά του.

Έτσι περάσανε από τον κρατικό στον ιδιωτικό καπιταλισμό εν μία νυκτί. Επανίδρυσαν το κράτος οι πράκτορες της KGB τη νύχτα, και το πρωί το παρουσίασαν σαν δημοκρατική φιλελεύθερη λύση.

Ουσιαστικά, η επανίδρυση του κράτους συνέβη στης χώρες του ανατολικού μπλοκ, ενώ στην Δύση και ιδιαίτερα στην Δυτική Ευρώπη το κράτος αναδομείται από τους κυβερνητικούς κομισάριους, την τεχνογραφειοκρατική και πολιτική ελίτ των κρατών της Ευρωπαϊκής Ένωσης εις βάρος των λαών της Ένωσης.

8.

Ο μαρξιστικός σοσιαλισμός (με τις δύο εκδοχές του την ρεφορμιστική σοσιαλδημοκρατική και την μπολσεβίκικη), αφού κυριάρχησε ιδεολογικά για σχεδόν έναν αιώνα, στους κοινωνικούς και πολιτικούς αγώνες, μετά την κατάρρευση του έδωσε το πλεονέκτημα στον φιλελευθερισμό, να φαντάζει σαν νεωτερισμός πηγαίνοντας το κοινωνικό ζήτημα και την κοινωνική ιστορία πίσω διακόσια χρόνια.

Και αν το παλιό: «ένα φάντασμα πλανιέται πάνω από την Ευρώπη», ή το πιο πρόσφατο: « η φαντασία στην εξουσία», ή το σημερινό: «να κάνουμε την επανάσταση χωρίς να καταλάβουμε την εξουσία» (!) είναι η φαντασίωση των αδέσποτων παιδιών του μαρξισμού, και αν

ένας νέος κευνσιανισμός και συντηρητικός κοινοτισμός φαντάζει σαν το νέο πρόταγμα αυτών που ζαλίστηκαν από την δίνη του νεοφιλελευθερισμού, της ελεύθερης αγοράς και του ατομικισμού.

Άλλο τόσο και ένας νέος κόσμος είναι εφικτός: αυτός της παγκόσμιας αντιεξουσιαστικής, αντιεραρχικής, αντιγραφειοκρατικής επανάστασης. Οι νέες κομμούνες του Παρισιού που θα έρθουν, γίνονται ξανά η προοπτική για το πέρασμα στην επίλυση του πραγματικού ταξικού ζητήματος, δηλαδή της κυριαρχίας και εκμετάλλευσης ανθρώπου από άνθρωπο. Αυτή είναι η αυλαία του 21ου αιώνα, που είναι ο αιώνας μας, και έτσι θα ανοίξει.

9.

Στο έμπα του νέου αιώνα του εκσυγχρονισμού, της τεχνολογίας και του μινιμαλιστικού κενού, της νεωτερικότητας όπως την ονομάζουν οι αστοί διανοούμενοι που είναι τόσο «νέα» έχουμε να αντιμετωπίσουμε τις εκδοχές της πολιτικής ολιγαρχίας, από την φιλελεύθερη και την σοσιαλ -φιλελεύθερη που κλίνουν όλο και περισσότερο προς τον αυταρχισμό, μέχρι τις θεοκρατικές δημοκρατίες τύπου Ιράν και τις λαϊκές δημοκρατίες τύπου Κίνας.

Η «νέα» παγκόσμια εποχή χαρακτηρίζεται από πολυποίκιλες κοινωνικο-οικονομικές συνιστώσες, που ο τρόπος παραγωγικότητά τους κυμαίνεται από τον καπιταλισμό παλαιού τύπου «εντάσεως εργασίας», μέχρι τον καπιταλισμό νέου τύπου «εντάσεως κεφαλαίων», μεταπρατικές (ραντιέρικες) παλαιού τύπου μέχρι εμπορευματικές νέου τύπου, άντλησης κεφαλαίων από βρόμικες μολυσματικές βαριές βιομηχανίες παλαιάς τεχνολογίας. αλλά και από τη λεγόμενη «νέα οικονομία» γνώσης, πληροφορικής, υψηλής τεχνολογίας, χρηματιστηριακού και τραπεζικού κεφαλαίου. Χαρακτηρίζεται επίσης, από την «ανήθικη» οικονομία, λαθρεμπόριο όπλων, ναρκωτικών, δουλεμπόριο γυναικών, παιδιών και οικονομικών μεταναστών».

Το παγκόσμιο, αλλά και σε κάθε κράτος χωριστά οικονομικό-κοινωνικό περιβάλλον, οι σχέσεις και ο τρόπος παραγωγής,

χαρακτηρίζονται από τάσεις «εργασιακού μεσαίωνα»και «νεοφεουδαρχικής» συσσώρευσης κεφαλαίων και πλούτου των εταιριών με μορφές ολιγοπωλιακές και μονοπωλιακές, που όλο και περισσότερο συμπράττουν, συνενώνονται και συγχωνεύονται σε πολυεθνικά καρτέλ λόγω του ανταγωνισμού. Τα πολυεθνικά καρτέλ αυτά, τείνουν να επηρεάζουν με σκοπό να καθορίζουν προς όφελος τους σε πλανητική κλίμακα τις πολιτικές εξελίξεις και τα πολιτικο - κοινωνικά συστήματα.

10.

Αυτός ο «εκσυγχρονισμός» έχει δυο πλευρές. Η μία του πλευρά δίνει τη δυνατότητα, για παράδειγμα, σε έναν φύλαρχο φεουδαλιστή από το Αφγανιστάν ή σε ένα γεωκτήμονα από την Βραζιλία ή την Αφρική, δηλαδή από τις «υποανάπτυκτες» οικονομίες, να επενδύει κεφάλαια σε ομόλογα των πιο προηγμένων κρατών της Δύσης, ή σε μετοχές εταιριών υψηλής τεχνολογίας ιδιωτικού και δημοσίου συμφέροντος. Και βέβαια, και ένας καπιταλιστής επενδυτής από τις προηγμένες οικονομίες να παίζει στο χρηματιστήριο της Ινδίας, της Κίνας, της Τουρκίας κλπ.

Η άλλη πλευρά του έχει να κάνει με το ξέπλυμα βρόμικου χρήματος, που ήταν και είναι μια αγαπητή εργασία του καπιταλισμού από παλιά - την οποία ποτέ δεν απαρνήθηκε - γιατί η κερδοσκοπία και η εμπορευματοποίηση του συνόλου της ζωής πάνω στον πλανήτη είναι η επιδίωξη του. «Όλα είναι εμπόριο και συναλλαγή- και τα υλικά και τα άυλα, πουλήστε και τον αέρα που αναπνέουμε», αρκεί να επιφέρουν κέρδος και κυριαρχία η όπια καταμερίζεται και ιεραρχικοποιείται ανάλογα με την θέση του καθενός στο σύστημα του «λαϊκού καπιταλισμού» ενώ η ανομολόγητη κρυφή επιθυμία των νέων και παλιών αφεντικών είναι η **κινεζοποίηση** των λαών και των εργαζομένων, δηλαδή μηδέν δικαιώματα, μόνο υποχρεώσεις και εντολές.

Έτσι στις μέρες μας, και κύρια στην καπιταλιστική Δύση που κομπάζει για την δημοκρατικότητά της, αποκαλύπτεται και η τελευταία αυταπάτη και ο μύθος για την «δημοκρατία» του λαού. Αποκαλύπτεται το ψεύδος ότι εκφράζει την θέλησή του και επιλέγει τα πρόσωπα και τα πολιτικά προγράμματα μέσα από τις εκλογές. Και ότι το κοινοβούλιο είναι ο εκφραστής της λαϊκής κυριαρχίας όπου μέσα σε αυτό παίρνονται οι αποφάσεις, ενώ στην ουσία πρέπει να μιλάμε για την δημοκρατία καθ΄ υπαγόρευση των πολυεθνικών εταιριών, των «αόρατων» μετόχων και των στρατηγικών επενδυτών.

Τα «σύγχρονα» πολιτειακά συστήματα, νεοφιλελεύθερα, σοσιαλιστικά, θεοκρατικά είναι ολιγαρχικά, είναι άδικα, κοινωνικά ανάλγητα και ληστρικά που τείνουν προς το μονοσήμαντο, την ομοιομορφία, το μονοδιάστατο, τη στρατιωτικοποίηση της ζωής και τον ολοκληρωτισμό.

11.

Ο ανταγωνισμός, ως υπέρτατη αξία του σοσιαλφιλελεύθερου συστήματος κυριαρχίας, είναι η πεμπτουσία του. Αποτελεί δομικό στοιχείο του και συνοψίζεται ως ο αεί «πόλεμος όλων εναντίον όλων». Οι ρίζες του ανευρίσκονται σε αντιλήψεις και ιδεολογίες που συγκλίνουν σε μια ψευδή εικόνα για τη φύση η οποία περιγράφεται ως ένας χώρος ανταγωνισμού για την επιβίωση ή την εξαφάνιση. Από κει προκύπτουν και οι συνδυαστικές αναφορές στους θεσμούς των κοινωνικών συστημάτων για το «βασιλέα των ζώων», για τη «βασίλισσα στο μελίσσι», για τον «πόλεμο για την επιβίωση», ή στην αναφορά με αναγωγικό νόημα για το «μεγάλο ψάρι» που «τρώει το μικρό».

Ο κυρίαρχος ιεραρχικός τρόπος οργάνωσης της κοινωνίας αιτιολογεί διαχρονικά την εγκληματική και αντικοινωνική του ύπαρξη μέσω αυτής της κατασκευασμένης εικόνας για τη φύση αιτιολογώντας όχι μόνο την κυριαρχία του ανθρώπου στη φύση, την κυριαρχία του άνδρα στη γυναίκα, των γεροντότερων στους νεότερους, την κυριαρχία του εκμεταλλευτή στον εκμεταλλευόμενο,

του διευθυντή στο διευθυνόμενο, αλλά και την κυριαρχία του κράτους στην ανθρώπινη κοινωνία.

Συμπερασματικά, το κράτος τοποθετείται ως η αναγκαία ασφαλιστική δικλείδα σύμφωνα με την οποία ρυθμίζονται οι όροι του ανταγωνισμού μέσω κανονισμών και διαταγμάτων προς εφαρμογή, επιβάλλοντας στο σώμα των καταπιεσμένων τεχνητούς ανταγωνισμούς με συνέπεια να διευρύνεται η ανισότητα.

Έτσι, είτε πρόκειται για τη φύση που «αλληλοσπαράσσεται» στο ποιο είδος «θα κυριαρχήσει», είτε για την κοινωνία, στο ποιο άτομο ή ποια κοινωνική ομάδα ή έθνος «θα επιβιώσει» έναντι των άλλων που θα «εξαφανιστούν», οι αντιλήψεις των εξουσιαστών σε όλη τη γη, σε όλα τα συστήματα, σε όλες τις θρησκείες, συγκλίνουν διαχρονικά σε μία : «ανταγωνίσου ή πέθανε».

12.

Χωρίς τον ανταγωνισμό – τον πόλεμο όλων εναντίον όλων – όπως αναφέρουν οι αστοί φιλελεύθεροι διανοούμενοι, σαν κίνητρο των ανθρώπων για δημιουργικότητα, φαντασία, παραγωγικότητα, καινοτομία, η ζωή θα ήταν μίζερη, ρουτινιάρικη, μονότονη. Ενώ, μέσω της κοινωνικής κινητικότητας, από την κατώτερη κοινωνικοοικονομική τάξη στην ανώτερη, η επικράτηση του αμερικάνικου ονείρου , δηλ. η αντεπανάσταση, ο ατομικισμός και η μηχανοποίηση του ανθρώπου μέσω της αντίληψης «πιο γρήγορα, πιο δυνατά, πιο ψηλά, , πιο αποτελεσματικά», είναι η αξία του καπιταλισμού που την επιβάλει σαν κοινωνική σχέση αξία και συμπεριφορά.

Ο πόλεμος και ο ανταγωνισμός όλων εναντίον όλων σχίζει τις κοινωνικές σχέσεις και συμβίωση του λαού απανθρωποποιεί και θηριοποιεί τους ανθρώπους αυξάνοντας την εγκληματικότητα, την παραβατικότητα, την κοινωνική παραίτηση και αδιαφορία.

Ο ανταγωνισμός, σαν διάχυτη συνθήκη συγκρότησης των κοινωνικών πεδίων, σαν θεμελιακό στοιχείο κάθε εξουσιαστικού πολιτισμού αποτελεί βασικό στόχο πολεμικής για την αναρχική

κοσμοαντίληψη και την επαναστατική της ηθική. Στον καπιταλισμό και την αστική δημοκρατία, η ανταγωνιστική συνθήκη οδηγεί στην αποσάθρωση όλων των κοινωνικών σχέσεων από τα κάτω, κάθε αυτόνομης θέσμισης των καταπιεσμένων. Η γενίκευση της διαμεσολάβησης πλάι στην κυριαρχία της αγοράς συνθέτουν μια δύναμη προώθησης της ετερονομίας σε κάθε πτυχή της ζωής. Έτσι η κυρίαρχη τάξη, μέσω της κυβέρνησης, ρυθμίζει τους όρους του ανταγωνισμού, τόσο για να μην αλληλοεξοντώνονται τα αφεντικά όσο και για να ελέγχονται οι κοινωνικές – ταξικές εντάσεις και συγκρούσεις σε ασφαλή για αυτήν επίπεδα.

13.

Το καθεστώς της διαρκούς απειλής που επιβάλουν οι κυρίαρχες τεχνογραφειοκρατικές, στρατοκρατικές και πολιτικές ελίτ, με κύριες την Αμερικανική και την Ευρωπαϊκή, για την αναδιανομή του κοινωνικού πλούτου, έλεγχο των πλουτοπαραγωγικών πηγών και των διατροφικών αναγκών σε παγκόσμια κλίμακα προς όφελος δικό τους και των εργοδοτών τους, στο σύνολο της καταπιεσμένης-εκμεταλλευόμενης ανθρωπότητας είτε στις λεγόμενες οικονομικά ανεπτυγμένες κοινωνίες, είτε στις υπό ανάπτυξη, έχει σαν συνέπεια να διογκώνει ακόμα περισσότερο τις κοινωνικές ανισότητες και να αυξάνει τόσο τη σχετική, όσο και την πραγματική φτώχια.

Ενώ το χάσμα μεταξύ πλουσίων και φτωχών ,τόσο μεταξύ των ανθρώπων όσο και μεταξύ των χωρών, μεγαλώνει ακόμα περισσότερο, φτάνοντας για πρώτη φορά στην ιστορία της ανθρωπότητας σε τέτοια ύψη.

Το φυσικό περιβάλλον βρίσκεται σε πλήρη διαταραχή και οι οικολογικές ισορροπίες καταρρέουν στο βωμό της απληστίας των ολιγαρχιών για κέρδος και κυριαρχία, κάνοντας επισφαλή την διαβίωση σε πολλά μέρη στον πλανήτη, όχι μόνο των ανθρώπων αλλά και των υπόλοιπων έμβιων όντων.

Οι κυρίαρχες ελίτ προσπαθούν να διατηρήσουν, να ελέγξουν και να διαιωνίσουν αυτή την κατάσταση μέσω της στρατηγικής της λειτουργικής και ιδεολογικής τρομοκράτησης των εκμεταλλευομένων τάξεων και μέσα από το δίπτυχο «ασφάλεια θεσμική - ανάπτυξη οικονομική» (η ελεύθερη οικονομία της αγοράς είναι μονόδρομος και το δημοκρατικό πολίτευμα είναι το καλύτερο δυνατό), ενώ, μέσω της στρατηγικής του φόβου, και της ανασφάλειας, δημιουργούν τη συναίνεση για τον συλλογικό κοινωνικό έλεγχο και μέσω της καλλιέργειας της συλλογικής ευθύνης και ενοχής, π.χ. «όλοι φταίμε για το περιβάλλον», προωθούν τον πράσινο καπιταλισμό, τον οικο -καπιταλισμό.

14.

Η λεγόμενη παγκοσμιοποίηση (νεοαποικισμός), η απάτη του νεοφιλελευθερισμού και του άξιου τέκνου του, του σοσιαλφιλελευθερισμού, διασπά τις κοινότητες των ανθρώπων, ισοπεδώνοντας τις εθνότητες, τις διαφορετικές τοπικές κουλτούρες και πολιτισμούς, τις τοπικές οικονομίες, τις διατροφικές συνήθειες.

Οι παγκόσμιες ελίτ, με κύρια την αμερικάνικη, ξαναβγάζουν από την παλιά ντουλάπα τον κοσμοπολιτισμό, (βλέπε αμερικανοποίηση ή αγγλοσαξονικός τρόπος αντίληψης) και προσπαθούν να τον επιβάλουν σαν νέα παγκόσμια κατάσταση και συμπεριφορά, προωθώντας μαζί με τα πολυεθνικά τραστ την παγκόσμια διακυβέρνηση και το παγκόσμιο κράτος.

Ποτέ στο παρελθόν η ανθρωπότητα δεν ήταν τόσο απελπιστικά και ισοπεδωτικά ομοιόμορφη. Ποτέ στο παρελθόν δε συσσωρεύτηκε τόσος πολύς κοινωνικός πλούτος σε τόσο λίγα χέρια, σε σύγκριση με τη σημερινή κατάσταση. Η λεγόμενη εποχή της πρωτοσυσσώρευσης του κεφαλαίου στην Βρετανία του 19^{ου} αιώνα φαντάζει αθώα ξεθωριασμένη γκραβούρα.

Το 2020, χαρακτηρίστηκε σαν σημείο καμπής, αφού πρώτη φορά στην ιστορία της ανθρωπότητας, οι αστικοί πληθυσμοί θα

ξεπεράσουν αυτούς της υπαίθρου, με μεγάλες συνέπειες τόσο για την ίδια την ύπαιθρο (εγκατάλειψη, ερημοποίηση), όσο και για τις μεγάλες πόλεις λόγω γιγάντωσης και υπερπληθυσμού.

15.

Σε αντίθεση με τον νεοαποικισμό - παγκοσμιοποίηση που επιβάλουν, τον αστικό κοσμοπολιτισμό που προβάλουν και την παγκόσμια διακυβέρνηση που επιδιώκουν, οι υπερεθνικές άρχουσες τάξεις σε συνεργασία με τις τοπικές ελίτ, αλλά και τον εθνικισμό, φυλετισμό και τον σοβινιστικό πατριωτισμό που επικαλούνται οι αντιδραστικές (φασιστικές-ναζιστικές) ιδεολογίες και οι θρησκευτικές σκοταδιστικές μισαλλόδοξες δοξασίες (ισλαμικές, χριστιανικές, ιουδαϊκές κλπ), που προβάλλονται σαν αντίσταση και λύση στα προβλήματα της σημερινής κατάστασης, ενώ στην ουσία είναι διχαστικοί παράγοντες της ανθρωπότητας, ο διεθνισμός, η αυτοδιάθεση, η αυτονομία, η ισότιμη σχέση και η αλληλεγγύη των λαών, είναι ενοποιητικοί παράγοντες της ανθρωπότητας.

Επαναφέροντας στο λεξιλόγιο μας τις παλιές επαναστατικές αξίες και προσαρμόζοντάς τες στη σημερινή πραγματικότητα, το «προλετάριοι όλων των χωρών ενωθείτε», και η αξιακή αρχή «η απελευθέρωση των λαών είναι έργο των ίδιων των λαών», φαντάζουν πιο επίκαιρες από ποτέ.

Η εθνότητα, η πατρίδα όπως και η ατομικότητα είναι ένα γεγονός φυσικό, κοινωνικό, φυσιολογικό. Είναι αποτέλεσμα μακράς ιστορικής ανάπτυξης και ταυτόχρονα είναι ένα παγκόσμιο γεγονός.

Όπως η ατομική διαφορετικότητα είναι πλούτος και ενοποιητικός παράγοντας για την ελεύθερη κοινωνία, έτσι και οι ιδιομορφίες και ιδιαιτερότητες μιας εθνότητας και ενός λαού, η γλώσσα του, τα έθιμα του, ακόμα και οι διατροφικές του συνήθειες, είναι παγκόσμιος πλούτος, κληρονομιά και ενοποιητικός παράγοντας της παγκόσμιας ζωής της ανθρωπότητας. Γι΄ αυτό «Είμαστε πατριώτες όλων των καταπιεσμένων πατρίδων».

16.

Η πατρίδα (η μητρίδα, αν θέλετε) αντιπροσωπεύει το αδιαμφισβήτητο δικαίωμα κάθε ανθρώπου, κάθε ομάδας ενώσεων, κοινοτήτων, περιοχών, εθνών, να ζουν, να αισθάνονται, να σκέφτονται και να θέλουν να δρουν με τον δικό τους τρόπο.

Ο άνθρωπος, εκτός από την αγάπη για τη γη του, τη γλώσσα του, αγαπάει τον τόπο που γεννιέται και εκπολιτίζεται και δένεται με τους άλλους ανθρώπους .

Το κράτος δεν είναι χώρα – πατρίδα (ή μητρίδα), είναι η μεταφυσική μυστικιστική και νομική φαντασίωση της πατρίδας. Είναι ένα τέχνασμα κατασκευασμένο για να ευνοεί την εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο, όπως ο φιλελεύθερος ατομικισμός είναι ένα τέχνασμα για την ελευθερία των αφεντικών.

Το κράτος, είναι ένα ιστορικό αλλά και απάνθρωπο δημιούργημα των ελίτ που διέπεται από αρχές αποφασισμένες:

1) να διατηρούν διά της βίας άδικες μορφές ιδιοκτησίας, που οδηγούν στην φτώχεια και στα κακά που αυτή προκαλεί (σωματικά, πνευματικά, ηθικά και κοινωνικά), στην παθολογική πλεονεξία, τον φόβο και την εμπορευματοποίηση όλων των αξιών.

2) να γεννούν ενοχή, απογοήτευση, σύγχυση, άγχος και εχθρότητα, μέσω πληθώρας αυθαίρετων νόμων και διατάξεων.

3) να συμβάλλουν στην ενστάλαξη μιας ψευδούς αντίληψης των αξιών, δίδοντας έμφαση σε άσχετα ή βλαβερά “ηθικά καθήκοντα”, όπως η υπακοή στις απαιτήσεις της πολιτικής, θρησκευτικής ή όποιας άλλης εξουσίας, όσο ανούσιες ή ανήθικες κι αν είναι οι απαιτήσεις αυτές.

4) να προσφέρουν ένα αποθαρρυντικό παράδειγμα απερίγραπτης βαρβαρότητας και αδιαφορίας απέναντι στον πόνο, μέσω της στρατιωτικής του δράσης, της οικονομικής του πολιτικής και της αντιμετώπισης αυτών που δεν συμμορφώνονται.

5) να υπονομεύουν την κοινότητα και την προσωπική ευθύνη, καθιερώνοντας τον έλεγχό του σε όλους τους τομείς της ζωής.

17.

«Το κράτος είναι η οργανωμένη εξουσία, κυριαρχία και δύναμη που οι ιδιοκτητικές τάξεις ασκούν στις λαϊκές μάζες ... η πλέον οφθαλμοφανής, κυνική και ολοκληρωτική άρνηση της ανθρωπιάς. Καταστρέφει την καθολική αλληλεγγύη μεταξύ όλων των ανθρώπων της γης και οδηγεί μερικούς από αυτούς σε συνεργασία με μοναδικό στόχο να καταστρέψουν, να κατακτήσουν και να υποδουλώσουν όλους τους άλλους. ...

Αυτή η οφθαλμοφανής άρνηση της ανθρωπιάς, που συνιστά την ίδια την ουσία του κράτους, αποτελεί από την σκοπιά του κράτους το υπέρτατο καθήκον και την μεγαλύτερη αρετή του. Έτσι, το να προσβάλλει, να καταπιέζει, να απογυμνώνει, να λεηλατεί, να δολοφονεί ή να υποδουλώνει κάποιος τον συνάνθρωπό του, θεωρείται συνήθως έγκλημα.

Από την άλλη μεριά, από την σκοπιά των εθνικιστών και του πατριωτισμού, όταν τα ίδια πράγματα γίνονται στην δημόσια ζωή για την μεγαλύτερη δόξα του κράτους και την διατήρηση και επέκταση της εξουσίας του, μετατρέπονται όλα σε καθήκον και αρετή.

Αυτό εξηγεί το γιατί όλη η ιστορία των αρχαίων και των σύγχρονων κρατών δεν είναι παρά μια σειρά ειδεχθών εγκλημάτων, διότι οι βασιλιάδες και οι υπουργοί του παρελθόντος και του παρόντος, όλων των εποχών και όλων των χωρών –πολιτικοί, διπλωμάτες, γραφειοκράτες και πολεμιστές– αν κριθούν από την άποψη της απλής ηθικής και της ανθρώπινης δικαιοσύνης, αξίζουν εκατό, χίλιες φορές, την ποινή των καταναγκαστικών έργων ή της κρεμάλας. Δεν υπάρχει φρικαλεότητα, ωμότητα, ανοσιούργημα, ψευδορκία, απάτη, ανήθικη συναλλαγή, κυνική ληστεία, θρασύτατη λεηλασία ή βρομερή προδοσία, που να μην έχει διαπραχθεί ή να μην διαπράττεται καθημερινά από τους εκπροσώπους των κρατών, χωρίς

κανένα άλλο πρόσχημα εκτός από εκείνη την τόσο «ελαστική», τόσο βολική κι όμως τόσο φοβερή φράση: “για κρατικούς λόγους”».

18.

Οι παλιές αυτοκρατορικές συγκροτήσεις όπως και η μετέπειτα δημοκρατικές συσπειρώσεις περιοχών σε ομοσπονδίες τύπου ΗΠΑ, ΕΣΣΔ, ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ κλπ, αλλά και οι σημερινές ηπειρωτικές συσπειρώσεις κρατών τύπου Ευρωπαϊκής Ένωσης **(2)** δεν είναι ενοποιητικός παράγοντας των λαών και της ανθρωπότητας, αφού επιβάλλεται αυτή η ενοποίηση από τα πάνω με την οικονομική βία, τον πολιτικό εκβιασμό και την επικυριαρχία, αλλά γεωπολιτικά συμφέροντα των αρχουσών οικονομικών τάξεων και των τεχνογραφειοκρατικών πολιτικών ελίτ που τις εκπροσωπούν.

Ενοποιητικός παράγοντας είναι ο διεθνισμός που σέβεται τις εθνολογικές ιδιαιτερότητες των λαών. Ο διεθνισμός που προάγει την αλληλεγγύη και την ισότιμη πολιτική, πολιτιστική, οικονομική και ανταλλακτική σχέση και συνεργασία των λαών.

Ο κοινοτικός ομοσπονδισμός και ο συνομοσπονδισμός των περιοχών, είναι ο αντικρατικός επίλογος που σαν εισαγωγή προϋποθέτει την αυτοδιάθεση και την αυτονομία των χωρών και των λαών και σαν κεντρικό θέμα έχει την γενικευμένη κοινωνική αυτοδιεύθυνση μέσω της παγκόσμιας κοινωνικής επανάστασης.
Μόνο έτσι θα ενοποιηθούν οι πατρίδες και από πολίτες ενός τόπου και μιας χώρας, θα γίνουμε και πολίτες του κόσμου και κατ’ επέκταση πολίτες του σύμπαντος.

ΠΕΙΡΑΙΑΣ Μάρτης 2008

Σημείωσεις:

1) Η γραφειοκρατία είναι μια μορφή οργάνωσης κατά την οποία οι αποφάσεις παίρνονται στην κορυφή, τις οποίες πρέπει να υπακούουν οι από κάτω και μεταφέρονται διαμέσου μιας σειράς διαταγών όπως σε ένα στρατό. Μια γραφειοκρατία δεν είναι μια αληθινή κοινότητα, η οποία προϋποθέτει ένα σύνδεσμο ίσων ανθρώπων που παίρνουν τις αποφάσεις από κοινού και τις μεταφέρουν έξω από το σύνδεσμο επίσης από κοινού.

2) Παραθέτουμε ολόκληρο το κείμενο των προτάσεων του Μπακούνιν που υποβλήθηκαν και ψηφίστηκαν ομόφωνα στο συνέδριο της αναρχικής Λίγκας **«Για την Δημοκρατία και την Ειρήνη»,** που έγινε το **1867** στην Ελβετία. Όχι για κανένα άλλο λόγο παρά μονό για ανάγνωση του εύρους τον αναρχικών ιδεών αφού οι αναρχικοί ήταν από τους πρώτους που μίλησαν για την ενωμένη Ευρώπη των λαών. Και ότι οποιοσδήποτε πόλεμος μεταξύ τους θα είναι εμφύλιος και αδελφοκτόνος.

Σύμφωνα με το ομόφωνο αίσθημα τού συνεδρίου της Γενεύης, οφείλουμε να διακηρύξουμε:

1) Ότι για να κάνουμε να θριαμβεύσει η ελευθερία, η δικαιοσύνη και η ειρήνη στις διεθνείς σχέσεις της Ευρώπης, για να κάνουμε αδύνατο τον εμφύλιο πόλεμο μεταξύ των διαφορετικών λαών που συνθέτουν την Ευρωπαϊκή οικογένεια, δεν υπάρχει παρά ένας μόνο

τρόπος: να συγκροτήσουμε τις Ηνωμένες Πολιτείες της Ευρώπης.

2) Ότι οι Πολιτείες της Ευρώπης δεν μπορούν να σχηματισθούν με τα Κράτη όπως είναι συγκροτημένα σήμερα, αν ληφθεί υπόψη η τερατώδης ανισότητα που υπάρχει μεταξύ των αντίστοιχων δυνάμεων τους.

3) "Ότι το παράδειγμα της μακαρίτισσας Γερμανικής Συνομοσπονδίας έχει υποδείξει προκαταβολικά πως μία Συνομοσπονδία μοναρχιών αποτελεί μία κοροϊδία: ότι είναι ανίκανη να εγγυηθεί είτε την ειρήνη είτε την ελευθερία των λαών.

4) "Ότι κανένα συγκεντρωτικό, γραφειοκρατικό κράτος ακόμη και στρατιωτικό, έστω κι αν αποκαλείται ρεπουμπλικανικό, δε θα μπορέσει να μπει σοβαρά και ειλικρινά σε μια Διεθνή Συνομοσπονδία. Απ΄ την συγκρότησή του, που θ' αποτελεί πάντοτε μια ανοιχτή η" καλυμμένη άρνηση της ελευθερίας στο εσωτερικό, θα΄ναι αναγκαστικά μια διακήρυξη συνεχούς πολέμου· μια απειλή ενάντια στην ύπαρξη των γειτονικών χωρών. Θεμελιωμένο βασικά πάνω σε μια έσχατη πράξη βίας, την κατάκτηση, ή εκείνο που στην Ιδιωτική ζωή αποκαλείται κλοπή με διάρρηξη - πράξη που ευλογείται από την εκκλησία κάποιας θρησκείας, καθαγιασμένη από το χρόνο ακόμη και μετασχηματισμένη σε Ιστορικό δικαίωμα - και στηριζόμενο σ' αυτό το θείο καθαγιασμό μιας θριαμβεύτριας βίας ή σαν σ' ένα αποκλειστικό και υπέρτατο δικαίωμα, κάθε συγκεντρωτικό Κράτος τίθεται και μόνο μ' αυτό σαν απόλυτη άρνηση του δικαιώματος όλων των άλλων κρατών, μην αναγνωρίζοντάς τα ποτέ, στις συμφωνίες που συνάπτει μ' αυτά, παρά μόνο από ένα πολιτικό συμφέρον και από αδυναμία.

5) "Ότι όλα τα μέλη της Λίγκας οφείλουν κατά συνέπεια να τείνουν μ' όλες τις προσπάθειες τους να επανασυγκροτήσουν τις αντίστοιχες πατρίδες τους, για να αντικαταστήσουν την αρχαία οργάνωση, την θεμελιωμένη, από πάνω προς τα κάτω, πάνω στη βία και την αρχή της εξουσίας, με μια νέα οργάνωση που να μην έχει άλλη βάση από

τα συμφέροντα, τις ανάγκες και τις φυσικές έλξεις των λαών, ούτε άλλη αρχή από την ελεύθερη ομοσπονδιοποίηση των ατόμων μέσα στις κοινότητες, των κοινοτήτων μέσα στις επαρχίες των επαρχιών μέσα στα έθνη και τελικά αυτών μέσα στις Ηνωμένες Πολιτείες της Ευρώπης αρχικά και αργότερα όλου του κόσμου.

6) Κατά συνέπεια, απόλυτη εγκατάλειψη κάθε λεγόμενου ιστορικού δικαιώματος των Κρατών όλα τα ζητήματα τα σχετικά με τα φυσικά, πολιτικά, στρατιωτικά, εμπορικά σύνορα, πρέπει να θεωρηθούν στο εξής ότι ανήκουν στην αρχαία ιστορία και να απορριφθούν με αποφασιστικότητα από τα μέλη της Λίγκας.

7) Αναγνώριση του απόλυτου δικαιώματος κάθε έθνους, μεγάλου ή μικρού, κάθε λαού, αδύναμου ή Ισχυρού, κάθε επαρχίας, κάθε κοινότητας σε μια πλήρη αυτονομία, προϋποτιθέμενου ότι η εσωτερική τους συγκρότηση δεν θ' αποτελεί απειλή και κίνδυνο για την αυτονομία και την ελευθερία των γειτονικών χωρών.

8) Από το γεγονός ότι μια χώρα αποτελεί μέρος ενός κράτους, έστω κι αν έχει προσχωρήσει ελεύθερα δεν ακολουθεί καθόλου γι' αυτή η υποχρέωση να μένει προσδεμένη για πάντα. Καμιά διαρκής υποχρέωση δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή από την ανθρώπινη δικαιοσύνη, την μόνη που μπορεί να μας επιβάλλεται, και δεν θ' αναγνωρίσουμε ποτέ άλλα δικαιώματα, ούτε άλλα καθήκοντα από εκείνα πού θεμελιώνονται πάνω στην ελευθερία. Το δικαίωμα της ελεύθερης Ένωσης και της εξίσου ελεύθερης αποχώρησης είναι το πρώτο, το πιο σπουδαίο από όλα τα πολιτικά δικαιώματα" εκείνο χωρίς το όποιο η συνομοσπονδία δεν θα ήταν παρά ένας συγκαλυμμένος συγκεντρωτισμός.

9) Από όσα έχουν προηγηθεί προκύπτει ότι η Λίγκα πρέπει να απορρίψει ειλικρινά κάθε συμμαχία αυτού ή" εκείνου του εθνικού τμήματος της Ευρωπαϊκής δημοκρατίας με τα μοναρχικά Κράτη, ακόμη κι όταν αυτή η συμμαχία θα΄χε για στόχο την επανακατάκτηση της ανεξαρτησίας ή της ελευθερίας μιας καταπιεζόμενης χώρας" μια τέτοια συμμαχία, δεν θα μπορούσε να

οδηγήσει παρά σε αυταπάτες, και θα΄ταν ταυτόχρονα μια προδοσία εναντία στην επανάσταση.

10) Αντίθετα η Λίγκα, επειδή είναι η Λίγκα της ειρήνης και επειδή έχει πειστεί ότι η ειρήνη δε θα μπορέσει να κατακτηθεί και να θεμελιωθεί παρά μόνο πάνω στην πιο στενή και πλήρη αλληλεγγύη των λαών μέσα στην δικαιοσύνη και την ελευθερία, πρέπει να διακηρύξει έντονα τις συμπάθειες της για κάθε εθνική εξέγερση ενάντια στην καταπίεση, είτε ξένη είτε αυτόχθονα, δοσμένου ότι μια τέτοια εξέγερση γίνεται στο όνομα των άρχων μας και για το συμφέρον των λαϊκών μαζών, αλλά όχι με την φιλόδοξη πρόθεση να ιδρυθεί ένα Ισχυρό Κράτος.

11) Η Λίγκα πρέπει να κηρύξει ανοιχτά τον πόλεμο ενάντια σε ότι αποκαλείται δόξα, μεγαλείο και Ισχύς των Κρατών. Σε όλα αυτά τα ψεύτικα και κακοποιά είδωλα για τα όποια κατακρεουργούνται εκατομμύρια ανθρώπινα θύματα, αντιπαραθέτουμε την δόξα τής ανθρώπινης ευφυΐας που εκδηλώνεται στην επιστήμη και σε μια παγκόσμια ευημερία θεμελιωμένη πάνω στην εργασία, την δικαιοσύνη και την ελευθερία.

12) Η Λίγκα θ' αναγνωρίσει την ε θ ν ι κ ό τ η τ α σαν ένα φυσικό γεγονός. Έχει αναμφισβήτητα δικαίωμα σα μια ελεύθερη ύπαρξη και ανάπτυξη, αλλά όχι σαν αρχή, γιατί κάθε αρχή πρέπει να φέρει τον χαρακτήρα της παγκοσμιότητας και ή εθνικότητα δεν είναι αντίθετα παρά ένα αποκλειστικό, διαχωρισμένο γεγονός. Η λεγόμενη αρχή της εθνικότητας, όπως την έχουν θέσει στις μέρες μας οι κυβερνήσεις τής Γαλλίας, της Ρωσίας και της Πρωσίας, ακόμη και πολλοί Γερμανοί, Πολωνοί, Ιταλοί και Ούγγροι πατριώτες δεν είναι παρά ένα παράγωγο πού αντιπαρατέθηκε από την αντίδραση στο πνεύμα της επανάστασης: έντονα αριστοκρατική στο βάθος της, σε βαθμό που να υποτιμά τις διαλέκτους των μη εγγράμματων πληθυσμών, αρνούμενη σιωπηρά την ελευθερία των επαρχιών και την πραγματική αυτονομία των κοινοτήτων, και υποστηριζόμενη σ' όλες τις χώρες όχι από τις λαϊκές μάζες, των οποίων θυσιάζει συστηματικά τα πραγματικά συμφέροντα σ΄ ένα λεγόμενο κοινό

καλό, το ο*ποίο* δεν είναι ποτέ παρά μόνον εκείνο των προνομιούχων τάξεων, αυτή η αρχή δεν εκφράζει τίποτα άλλο εκτός από τα υποτιθέμενα ιστορικά δικαιώματα και τη φιλοδοξία των Κρατών. Το δικαίωμα τής εθνικότητας δεν μπορεί λοιπόν ποτέ να θεωρηθεί από τη Λίγκα παρά σαν ένα από τα φυσικά επακόλουθα της υπέρτατης αρχής της ελευθερίας, παύοντας να΄ ναι ένα δικαίωμα από τη στιγμή που τίθεται είτε ενάντια στην ελευθερία είτε ακόμη και πέρα από την ελευθερία.

13) Η ενότητα είναι ο στόχος, προς τον οποίο τείνει ακατάσχετα η ανθρωπότητα. Αλλά γίνεται μοιραία καταστροφική για την ευφυΐα, την αξιοπρέπεια, την ευημερία των ατόμων και των λαών, κάθε *φορά* που διαμορφώνεται πέραν της ελευθερίας, είτε με την βία, είτε υπό την εξουσία μιας κάποιας θεολογικής, μεταφυσικής, πολιτικής ή ακόμα και οικονομικής Ιδέας. Ο πατριωτισμός που τείνει στην ενότητα *πέρα* από την ελευθερία, είναι ένας κακός πατριωτισμός, πάντοτε ολέθριος για τα λαϊκά και πραγματικά συμφέροντα της χώρας που προφασίζεται ότι εξυψώνει και υπηρετεί, φίλος, συχνά χωρίς να το ξέρει, της αντίδρασης, εχθρός της επανάστασης, δηλαδή της χειραφέτησης, των εθνών και των ανθρώπων. Η Λίγκα δεν μπορεί ν΄ αναγνωρίσει παρά μια μόνο ενότητα: εκείνη που θα εγκαθιδρυθεί ελεύθερα από την ομοσπονδιοποίηση αυτονόμων μερών μέσα στο σύνολο, έτσι ώστε αυτό, παύοντας να΄ ναι η άρνηση των ιδιαίτερων δικαιωμάτων και συμφερόντων, παύοντας να΄ ναι το κοιμητήριο όπου έρχεται βίαια για να θαφτεί κάθε τοπική ευημερία, θα γίνει αντίθετα η επιβεβαίωση και η πηγή όλων αυτών των αυτονομιών και κάθε τέτοιας ευημερίας. Η Λίγκα θα επιτεθεί επομένως σθεναρά ενάντια σε κάθε θρησκευτική, πολιτική, οικονομική και κοινωνική οργάνωση που δεν θα΄χει διαποτιστεί απόλυτα απ΄ αυτή τη μεγάλη αρχή της ελευθερίας: χωρίς αυτή, δεν υπάρχει καθόλου ευφυΐα, καθόλου δικαιοσύνη, καθόλου ευημερία, καθόλου ανθρωπιά.

Επιστήθιο

Η πνευματική και αγωνιστική παρακαταθήκη των προγόνων μας αναρχικών είναι αγνοημένη από πολλούς «νέο αναρχικούς», αλλά και συκοφαντημένη έως διαστρεβλωμένη από τους εξουσιαστές και ιδιαίτερα από τους μαρξιανούς εξουσιαστές σοσιαλιστές όλων των τάσεων, έως τους σημερινούς νεομαρξιστές, μεταμαρξιστές που επιχειρούν μέσα από μια ιδεολογική σούπα να οικειοποιηθούν καθαρά αναρχικές αξιακές αντιλήψεις χωρίς να αναφέρονται σε αυτές μη τυχόν και υποτιμηθούν.

Δεν είναι απορίας άξιο για εμάς ότι όλοι αυτοί (νέο μαρξιστές , μετά μαρξιστές, νέο φιλελεύθεροι), μπορεί να αναφέρονται σε ένα αρχαίο παρελθόν ή στο απώτερο παρελθόν που τους βολεύει, ενώ όταν το επιχειρούμε εμείς μας κατηγορούν ως παρελθοντολόγους . Η ιστορική αναρχία και η αγωνιστική και πνευματική παράδοση μας ως αναρχικοί, μας είναι «χρήσιμη» για πολλούς λόγους. Σταχυολογούμε μερικούς από αυτούς:

α) Να εμπλουτίσουμε τις θεμελιακές μας αξιακές σταθερές στις σημερινές συνθήκες.

β) Να γονιμοποιήσουμε την επαναστατική εμπειρία του χθες με την επαναστατική εμπειρία που αποκτιέται από τους σημερινούς αγώνες (ενώ οι ανάγκες και οι συνθήκες του αγώνα είναι διαφορετικές), γιατί η επαναστατική εμπειρία μέσα στο χρόνο είναι διαρκής και αμετάβλητη, όσο διαρκής και αμετάβλητη είναι και η κυριαρχία και η εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο.

γ) Να προσπαθούμε να μην μεταφέρουμε λάθη, παραλείψεις, αδυναμίες και ανεπάρκειες του παρελθόντος στο σήμερα, χωρίς να θυσιάζουμε το παρόν στο παρελθόν.

δ) Να κατανοήσουνε τα όνειρα, τις επιθυμίες και τις αγωνίες των παλαιότερων αγωνιστών που έδωσαν ακόμα και την ζωή τους αγωνιζόμενοι για τις ιδέες και τα ιδανικά της Αναρχίας.

Δεκάλογος του αγωνιστή για το καλό και ωφέλιμο

1) Καλό και ωφέλιμο είναι, να αποφεύγουμε την χρήση άσκοπης βίας εκτός από περιπτώσεις αυτοάμυνας και σε επαναστατικές περιστάσεις.

2) Καλό και ωφέλιμο είναι, να αποφεύγουμε την εσκεμμένη αυτοπεριθωριοποίηση ή την περιθωριοποίηση που μας επιβάλει η καθεστηκυία τάξη πραγμάτων. .

3) Καλό και ωφέλιμο είναι, να μαχόμαστε ενάντια στον μυστικισμό, και τον αποκρυφισμό που οδηγούν στον παραλογισμό , οπουδήποτε κι οποτεδήποτε αυτά προκύπτουν.

4) Καλό και ωφέλιμο είναι να αρνηθούμε να δεχόμαστε την προσωπική κατάχρηση δικαιώματος, την σωματική ενόχληση και την τυφλή βία.

5) Καλό και ωφέλιμο είναι να φροντίζουμε πάρα πολύ, ιδιαίτερα στο έντυπο υλικό, να χρησιμοποιούμε απλή και σαφή γλώσσα.

6) Καλό και ωφέλιμο είναι να βλέπουμε με υποψία εκείνους που επιτίθενται σε άλλους αναρχικούς χρησιμοποιώντας διάφορες λέξεις φουσκωμένες με συναισθηματισμό, όπως λενινιστής, σταλινικός, φασίστας, ασφαλίτης, κ.λ.π

7) Καλό και ωφέλιμο είναι ,να μην ανεχόμαστε την ατιμία, την κακοήθεια και τις προσωπικές προσβολές.

8) Καλό και ωφέλιμο είναι ,να μην φερόμαστε δειλά πίσω από ψευδώνυμα ή ανώνυμα όταν κάνουμε κριτική σε ιδέες άλλων.

9) Καλό και ωφέλιμο είναι να δεχόμαστε το γεγονός ότι η ελευθερία της γνώμης όπως και η διαφωνία είναι μια υγιής κατάσταση, ακόμα και αν προκαλεί διάσπαση και αποχωρισμό.

10) Καλό και ωφέλιμο είναι να προσπαθούμε να επιχειρούμε να ζούμε τη ζωή μας όσο πιο κοντά γίνεται με τις αναρχικές ιδέες, όσο αυτό είναι δυνατόν.